

Energistyrelsen

Høringsnotat

Kontor/afdeling
FOR

Dato
29. marts 2017

J nr. 2016 - 6549

Høringsnotat vedrørende lov om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om naturgasforsyning og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (Økonomisk regulering af netvirksomheder, skærpelse af netvirksomheders særskilte identitet, ophævelse af støtteordninger for elektricitet fra særlige anlæg, der anvender biomasse som energikilde, og opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v.)

Lovforslaget indeholder forskellige elementer, som har været sendt i høring ad tre omgange.

1. delhøring:

Et udkast til lov om ændring af lov om elforsyning (Økonomisk regulering af netvirksomheder og skærpelse af netvirksomheders særskilte identitet m.v.) har været sendt i høring i perioden den 13. december 2016 til den 13. januar 2017.

Energistyrelsen har modtaget 24 høringssvar på baggrund af den eksterne høring.

Dansk Byggeri, Datatilsynet og Aalborg Universitet har ikke haft bemærkninger. Dansk Arbejdsgiverforening har oplyst, at sagen falder uden for Dansk Arbejdsgiverforenings virkefelt, og at de derfor ikke ønsker at afgive bemærkninger. CO-industri agter ikke at afgive høringssvar.

Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Industri, De Frie Energiselskaber, Energisammenslutningen, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen for Rådgivende Ingeniører, FRI, FSE Foreningen for Slutbrugere af Energi, FSR - danske revisorer, Intelligent Energi, Landbrug & Fødevarer, NOE Net A/S, Radius Elnet A/S, SEAS-NVE Net A/S, Sekretariatet for Energitilsynet, Syd Energi Net A/S, VedvarendeEnergi, Vestjyske Net 60 kV A/S samt Søren Bjerre-Nielsen¹ har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

Der har efterfølgende været afholdt møder med deltagelse af Dansk Energi, NOE Net A/S, Radius Elnet A/S, RAH Net A/S, EWII A/S, TREFOR Elnet A/S og Vestjyske Net 60 kV A/S, hvor de pågældende har fået lejlighed til at redegøre for deres høringssvar.

¹ Søren Bjerre-Nielsen har oplyst, at der er tale om en personlig kommentar, som ikke tegner hverken WACC-udvalget eller dets sekretariat.

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

2. delhøring:

Et udkast til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om elforsyning (Ophævelse af støtteordninger for elektricitet fra særlige anlæg, der anvender biomasse som energikilde) har været sendt i høring i perioden den 2. februar 2017 til den 3. marts 2017.

Energistyrelsen har modtaget 10 høringssvar på baggrund af den eksterne høring.

Dansk Industri, Datatilsynet, FSR - danske revisorer og Sekretariatet for Energitilsynet har ikke haft bemærkninger. Dansk Arbejdsgiverforening har oplyst, at sagen falder uden for Dansk Arbejdsgiverforenings virkefelt, og at de derfor ikke ønsker at afgive bemærkninger. CO-industri agter ikke at afgive høringssvar.

Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, FSE Foreningen af Slutbrugere af Energi og VedvarendeEnergi har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

3. delhøring:

Et udkast til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v.) har været sendt i høring i perioden den 28. februar 2017 til den 8. marts 2017.

Energistyrelsen har modtaget 14 høringssvar på baggrund af den eksterne høring.

Dansk Byggeri, Danske Kloakmestre, FSR - danske revisorer, Danske Vandværker, Sekretariatet for Energitilsynet, HMN Naturgas I/S, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Haderslev Spildevand og Vand, SFR Skattefaglig Forening, TEKNIQ og Aalborg Universitet har oplyst, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Dansk Energi, Dansk Industri og DANVA har afgivet bemærkninger til lovforslaget.

Høringsnotatet

Nedenfor redegøres for de væsentligste punkter i høringssvarene fra høringerne opdelt i afsnit knyttet til lovforslagets hovedemner. Der henvises i øvrigt til de fremsendte høringssvar.

Udover de kommentarer, som er sammenfattet i dette høringsnotat, indeholder høringssvarene en række mere tekniske og redaktionelle kommentarer til lovforslaget. Disse kommentarer vil blive indarbejdet i lovforslaget i relevant omfang. Lovforslaget vil herudover indeholde en række mindre ændringer af særligt forståelsesmæssige og lovtekniske hensyn.

Indhold

1	Økonomisk regulering	6
1.1	Overordnede kommentarer	6
1.1.1	Lovforslagets struktur	6
1.1.2	Formålsbestemmelse	6
1.2	Overordnede rammer i den nye indtægtsrammeregulering	7
1.2.1	5-årige reguleringsperioder	7
1.2.2	Mulighed for forlængelse af den 5-årige reguleringsperiode	8
1.2.3	Aftalebaseret regulering og konsolideringer	9
1.3	Indtægtsrammer	10
1.3.1	Lave omkostninger i 2012-2014	10
1.3.2	Håndtering af engrosmodellen	10
1.3.3	Indikatorer	11
1.3.4	Eksogene faktorer	12
1.3.5	Væsentlighedskriterier	16
1.3.6	Grundlag for omfanget af omkostningsrammeforhøjelser ved de årlige justeringer	17
1.3.7	Nødlidende netvirksomheder og konkurser	17
1.3.8	Vedvarende ineffektive netvirksomheder	18
1.3.9	Innovation	19
1.4	Symmetrisk recalibrering mellem reguleringsperioder	20
1.5	Forrentningsrammer	22
1.5.1	Fastsættelse af aktivbaser	22
1.5.2	Historisk forrentningssats	22
1.5.3	Fastsættelse af WACC	24
1.6	Effektiviseringskrav	26
1.6.1	Generelt om effektiviseringskrav	26
1.6.2	Generelle effektiviseringskrav	28
1.6.3	Benchmarking og individuelle effektiviseringskrav	29
1.6.4	Standardisering af kapitalomkostninger	33

1.6.5	Dobbelttælling	33
1.6.6	Forhøjet generelt effektiviseringskrav i 2018	34
1.7	Asset management	34
1.8	Leveringskvalitet	36
1.9	Nettab	37
1.10	Energispareindsatsen	39
1.11	Tab på debitorer	40
1.12	Differencer	41
1.13	Regnskaber og revision	43
1.14	Energitilsynet	45
1.14.1	Energitilsynets rolle	45
1.14.2	Energitilsynets ressourcer og kompetencer	46
1.14.3	Indhentelse af ekstern bistand	48
1.14.4	Frister for Energitilsynets udmelding af indtægtsrammer	48
1.14.5	Sanktionsmuligheder ved manglende overholdelse af regulering	49
1.15	Udmelding af indtægtsrammer for første reguleringsperiode	49
2	Skærpelse af netvirksomheders særskilte identitet	50
2.1	Generelt om identitetsmæssig adskillelse i forhold til virksomheder og ved opgaveudførelse	50
2.2	Navn på en vertikalt integreret servicevirksomhed	54
2.3	Særskilt identitet på hjemmeside og på sociale medier	55
2.4	Mulighed for forhåndsvurdering	55
2.5	Præcisering i forhold til rene varmeproduktionsanlæg	55
2.6	Frist for gennemførelse af den foreslåede skærpelse	56
2.7	Omkostninger ved den foreslåede skærpelse	57
2.8	Tilsyn og straf	57
3	Ophævelse af støtteordningerne for elektricitet fra særlige anlæg, der anvender biomasse som energikilde	59
4	Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v.	61
4.1	Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v. ift. Energistyrelsen, Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet	61
4.2	Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v. i forhold til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold	62

5	Energisparedifferencer	64
6	Andre forhold	65
6.1	Standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for netvirksomheders ydelser	65
6.2	Indgreb mod høje tariffer	66
6.3	Anvendelse af overskud	66
6.4	Unbundling.....	67

1 Økonomisk regulering

1.1 Overordnede kommentarer

1.1.1 Lovforslagets struktur

Dansk Energi og Radius Elnet bemærker, at lovforslaget lægger op til en rammelovgivning, hvor detaljerne udmøntes i bekendtgørelser. Radius Elnet gør opmærksom på, at dette efterlader en række forhold, der endnu ikke er afklaret. Dansk Energi er enig i lovforslagets struktur, idet det kan være hensigtsmæssigt med rammelovgivning. Da en lang række af de mere tekniske elementer vil have afgørende betydning for elnetselskabernes økonomi og incitament, stiller det ifølge Dansk Energi dog store krav til, at lovbemærkningerne formuleres præcist og dækkende. Dansk Energi opfordrer derfor til, at lovbemærkningerne gøres endnu mere præcise. Også SEAS-NVE Net vurderer, at der er et behov for, at der arbejdes med at gøre bemærkningerne mere præcise og retningsgivende, hvilket vil gøre udmøntningen lettere og sikre, at den er i overensstemmelse med de politiske intentioner.

Foreningen for Rådgivende Ingeniører, FRI, kvitterer for, at der lægges op til en lovgivning, som indeholder de overordnede rammer for regulering, mens de mere detaljerede reguleringer beskrives i bekendtgørelser. Dette sikrer en smidigere proces ved udformning og senere ændringer eller justeringer, fx i tilfælde af uhensigtsmæssigheder.

Sekretariat for Energitilsynet synes, at lovbemærkningerne har en detaljeringsgrad, der gør det vanskeligt på et senere tidspunkt at inddrage løbende læring og feedback fra Energitilsynet, som er opnået via erfaringer med administrationen af reguleringen. For en øget sammenhæng med regeringens Forsyningsstrategi bør lovbemærkningerne i højere grad fokusere på at beskrive formålet med og rammerne for reguleringen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslagets formål er alene at fastsætte de overordnede rammer for den ny økonomiske regulering af netvirksomheder. Herudover foreslås det, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om indtægtsrammerne og deres delelementer på bekendtgørelsesniveau. Det er således først på bekendtgørelsesniveau, at detaljerne af den nye økonomiske regulering vil blive fastlagt. Dette vil skulle ske inden for de rammer, der er udstukket i lovbemærkningerne. Reglerne på bekendtgørelsesniveau vil kunne ændres for at inddrage erfaringer med reguleringen, dog vil dette ligeledes skulle ske inden for de rammer, der er udstukket i lovbemærkningerne. Ændringer af rammerne vil kræve lovændring.

1.1.2 Formålsbestemmelse

Dansk Energi opfordrer til, at der indsættes en formålsbestemmelse i forhold til den nye økonomiske regulering, der bør indeholde en overordnet målsætning, som favner hensynet til elforbrugerne såvel som hensynet til selskaberne og til samfundet i sin helhed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen anser det ikke som hensigtsmæssigt at indsætte en særlig formålsbestemmelse vedrørende den økonomiske regulering i loven. Fastsættelse af en særlig formålsbestemmelse for den økonomiske regulering ved siden af den generelle formålsbestemmelse, der er indeholdt i den gældende lov om elforsyning, vil risikere at føre til uklarheder om forholdet mellem bestemmelserne. Der vil i forbindelse med en senere revision af lov om elforsyning blive set på en revision af lovens overordnede formålsbestemmelse.

1.2 Overordnede rammer i den nye indtægtsrammeregulering

1.2.1 5-årige reguleringsperioder

Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at lovforslaget baserer sig på Elreguleringsudvalgets forslag til grundlæggende opbygning af elementerne i årlige indtægtsrammer og 5-årige reguleringsrammer. Landbrug & Fødevarer finder det afgørende, at eventuelle reguleringsændringer indføres mellem rammerne og henviser til mest mulig gennemsigtighed for virksomhederne og forbrugerne.

Radius Elnet mener, at et skifte til 5-årige reguleringsperioder øger netvirksomhedernes incitament til at gennemføre effektiviseringer. Radius finder endvidere, at høringsudkastet lægger op til en god balance i forhold til, at en række elementer holdes fast inden for en reguleringsperiode, mens der også er mulighed for justering af indtægtsrammen i forhold til ændringer i opgaver og aktivitetsniveau.

SEAS-NVE Net er positiv over for forslaget om 5-årige reguleringsperioder. SEAS-NVE Net er også enig i, at der er behov for årlige justeringer af indtægtsrammerne. Virksomheden mener imidlertid, at det med lovforslagets formulering, hvorefter Energitilsynet årligt fastsætter en indtægtsramme for hver netvirksomhed, risikeres, at de politiske intentioner om en forudsigelig økonomisk regulering i minimum 5 år frem, der giver virksomhederne mulighed for, ud fra disse rammer at foretage effektive valg, forsvinder.

Syd Energi Net ser gerne, at de overordnede rammer ex ante altid ligger fast forud for reguleringsperioderne, frem for "så vidt muligt", som formuleret i lovforslaget. Alternativt skal de udstukne rammer være meget tydelige, så selskaberne har sikkerhed for deres investeringer.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget indebærer, at Energitilsynet vil fastsætte en årlig indtægtsramme for hver netvirksomhed. Det fremgår endvidere af den foreslåede lovtekst, at den årlige indtægtsramme fastsættes med udgangspunkt i en 5-årig reguleringsperiode. Af bemærkningerne fremgår, at reguleringsperioden er en periode, hvor de overordnede rammer for netvirksomhedernes økonomiske råderum så vidt muligt ligger fast og er kendte af virksomhederne. Energitilsynets årlige fastsættelse af netvirksomhedernes indtægtsrammer vil skulle ske inden for disse rammer.

Det er hensigten, at ændringer i de overordnede rammer indføres ved overgangen til en ny reguleringsperiode. Formuleringen i lovbemærkningerne om, at rammerne "så vidt muligt" vil ligge fast, reflekterer dog, at det ikke kan udelukkes, at det i enkelte tilfælde vil kunne være hensigtsmæssigt med justeringer af de overordnede rammer inden for en reguleringsperiode. Som eksempel herpå henvises til afsnit 1.9 i dette høringsnotat vedrørende nettab.

1.2.2 Mulighed for forlængelse af den 5-årige reguleringsperiode

Dansk Energi kvitterer for forslaget om at gøre reguleringen mere fleksibel i forhold til længde af reguleringsperioden med henblik på, at også en række af de mere langsigtede effektiviseringer kan opnås.

Forbrugerrådet Tænk fraråder forlængelse af reguleringsperioden. En forlængelse vil betyde, at gevinsten ved en effektivisering vil holdes tilbage fra forbrugere i længere tid. Konsolideringen i branchen vil forsinkes, mens selskaberne forsøger at opnå tilladelse fra myndighederne til en forlængelse.

Radius Elnet finder at muligheden for forlængelse af reguleringsperioden giver selskaberne mulighed for at gå efter effektiviseringsgevinster, som dels kræver væsentlige investeringer, og som dels ikke realiseres fuldt ud i én reguleringsperiode. Radius Elnet mener endvidere, at anvendelseskravene ikke bør være for restriktive.

SEAS-NVE Net savner tydelige incitamenter til konsolideringer i branchen. SEAS-NVE Net er positiv overfor, at forlængelse af reguleringsperioder kan være et redskab til at sikre økonomi i en konsolidering. Fordi dokumentationskravene kan være svære at eftervise, vil realiteten dog være usikkerheder, som resulterer i, at konsolideringer ikke foretages.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er vurderet hensigtsmæssigt, at lovforslaget indeholder mulighed for at fastsætte regler om forlængelse af den 5-årige reguleringsperiode.

Bestemmelsen er indsat for at kunne tage højde for, at der kan vise sig at være et potentiale for væsentligt øgede effektiviseringer, hvis realisering vil forudsætte en forlængelse af reguleringsperioden. Bestemmelsen vedrører alene ekstraordinære tilfælde, fordi udgangspunktet er, at den 5-årige reguleringsperiode giver tilstrækkeligt incitament til øgede effektiviseringer.

Det er således tilsigtet, at bestemmelsen forudsætter, at der vil være tale om væsentlige og varige effektiviseringer, og at der i givet fald forventes fastsat nærmere kriterier for, hvornår en effektiviseringsgevinst vil være væsentlig og varig og den påkrævede dokumentation herfor.

Bestemmelsen forudsætter også, at reglerne udformes således, at der ved vurderingen af, om reguleringsperioden kan forlænges, foretages en uafhængig prøvelse af tiltagets virkning i forhold til de forventede effektiviseringsgevinster på den ene side, og virkningen af en forlængelse af reguleringsperioden på forbrugerdelingen af gevinsterne på den anden side.

Energistyrelsen er ikke enig i Forbrugerrådet Tænks vurdering af, at forhandlingen om at opnå en forlængelse af reguleringsperioden vil forsinke konsolidering i branchen, idet det er en forudsætning for at opnå en forlængelse, at konsolideringen ikke vil blive gennemført med en 5-årig reguleringsperiode.

1.2.3 Aftalebaseret regulering og konsolideringer

Dansk Industri (DI) anser aftalebaseret regulering som en interessant mulighed (for en del af selskaberne), og ser frem til den analyse, som indgår i stemmeaftalen af 4. november 2016 om økonomisk regulering af elnetvirksomhederne. DI finder, ligesom SEAS-NVE Net, at der bør fastsættes en frist for, hvornår en sådan analyse skal være klar.

De Frie Energiselskaber er skeptiske overfor, hvorvidt en aftalebaseret model er vejen frem. Forudsætningen for, at et aftalebaseret system fungerer effektivt, er, at Energitilsynet er i stand til at varetage forbrugernes interesser, da de forhandler på vegne af disse forbrugere og vogter deres interesser.

Radius Elnet mener, at en aftalebaseret regulering med en mere virksomhedsspecifik tilgang har potentiale til bedre at håndtere de enkelte netvirksomheders situation end den foreslåede nye økonomiske regulering. Radius Elnet opfordrer til, at analysen af potentialet for at arbejde hen imod en aftalebaseret regulering i bl.a. elsektoren gennemføres, således at resultaterne kan indarbejdes ved den kommende planlagte revision af de øvrige dele af elforsyningsloven.

Syd Energi Net bifalder, at der åbnes for aftalebaseret regulering. Syd Energi Net finder, at der bør være et større politisk fokus på, at det lykkes med fusioner som middel til omkostningsreduktioner og effektiviseringer i sektoren. Syd Energi Net mener, at individuelt forhandlet regulering i forbindelse med fusioner vil fremskynde konsolideringen af energibranchen. Det kan desuden, hvis det tillades, understøtte arbejdet med fusioner på tværs af forsyningsarter. Som forhandlingspart vil regulator være garant for, at fusionen giver samfundsøkonomisk mening. Under henvisning til aftalebaseret regulering i UK, finder Syd Energi Net, at der mangler kompetencer i Danmark til at drive en sådan model. Syd Energi Net mener, at det på sigt kan give mening at indføre en aftalebaseret regulering i Danmark, men det bør under alle omstændigheder ske gradvist. En indførsel af individuelle forhandlinger ved fusioner vil give mulighed for at afprøve modellen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er hensigten, at analysen vil blive igangsat snarest, således at konklusionerne kan foreligge i god tid inden overgangen til 2. reguleringsperiode.

Det ligger ikke inden for lovforslaget, at der vil fastsættes regler om individuelle forhandlinger af indtægtsrammerne i forbindelse med fusioner. Der henvises dog til forslaget om muligheden for, at ministeren kan fastsætte regler om forlængelse af den 5-årige reguleringsperiode, jf. også afsnit 1.2.2 i dette høringsnotat.

1.3 Indtægtsrammer

1.3.1 Lave omkostninger i 2012-2014

Dansk Energi bemærker, at der kan være selskaber, der har haft ekstraordinært lave omkostninger i basisårene 2012-2014. Sådan et selskab vil få fastsat en uholdbart lav indtægtsramme fremadrettet, hvor der ikke vil være rum til at foretage den nødvendige vedligeholdelse eller de nødvendige investeringer. Ifølge Dansk Energi bør der indføres en særordning, så der kan korrigeres herfor, såfremt selskabet kan dokumentere, at det har haft et ekstraordinært lavt omkostningsniveau. NOE Net rejser samme problemstilling.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslagets bemærkninger vil blive ændret, således at det vil fremgå, at de regler, der vil blive fastsat om fastsættelse af netvirksomhedernes omkostningsrammer for første reguleringsperiode, kan indeholde mulighed for, at netvirksomheder med omkostninger, der er særligt lave i 2012-2014 i forhold til det normale niveau for netvirksomheden, efter ansøgning kan få fastsat en omkostningsramme, der i stedet er baseret på en anden flerårig periode end årene 2012-2014.

1.3.2 Håndtering af engrosmodellen

Dansk Energi er enig i, at den besparelse, der måtte være opnået ved bortfald af opgaver i forbindelse med engrosmodelens indførelse, skal trækkes ud af indtægtsrammen, så der er sammenhæng mellem indtægtsrammer og opgaver. Dansk Energi mener imidlertid, at indtægtsrammereduktion som følge af opgavebortfald bør ske på baggrund af dokumenterede nettobesparelser og ikke på baggrund af et skøn.

Dansk Erhverv mener, at der skal tages højde for indførelsen af engrosmodellen ved fastlæggelsen af indtægtsrammerne.

De Frie Energiselskaber finder, at det er uhensigtsmæssigt at blande økonomiske konsekvenser af ny og eksisterende regulering sammen og henviser til, at eksisterende lovgivning allerede indeholder en klar forpligtelse til at fjerne økonomi ved opgavebortfald ved regulering af indtægtsrammen allerede med virkning fra 1. april 2016, hvor en længere række opgaver blev flyttet fra monopol-selskabet til det kommercielle selskab. Fremgangsmåden vil alt andet lige medføre, at forbrugerne betaler for høje nettatariffer fra 1. april 2016 frem til den nye regulering er på plads. Der er ifølge De Frie Energiselskaber tale om et større trecifret millionbeløb, som forbrugerne uretmæssigt betaler for meget. Manglende indtægtsrammeregulering ved faktisk opgavebortfald vil efter De Frie Energiselskabers vurdering også være i

strid med eldirektivet, idet det reelt vil være diskrimination til fordel for virksomheder, hvor elhandelsvirksomhed og netvirksomhed er koncernforbundet.

Forbrugerrådet Tænk påpeger, at netvirksomhederne siden 1. april 2016 opkræver penge for en kundeservice, de er holdt op med at udføre. Forbrugerrådet Tænk finder, at hvis der i dag er hjemmel til at stoppe dette, bør det gøres umiddelbart.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der vil blive fastsat regler, hvorefter der ved fastsættelsen af omkostningsrammen for den første reguleringsperiode vil skulle tages højde for ændringer i omkostninger i perioden 2015 – 2017, herunder på grund af opgavebortfald, eksempelvis som følge af engrosmodellen. Det er hensigten, at en netvirksomheds omkostningsramme for 2018 samlet set i vidt omfang skal afspejle netvirksomhedernes faktiske omkostninger. Den konkrete metode herfor vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau.

Til De Frie Energiselskaber og Forbrugerrådet Tænks høringsvar bemærkes det, at Energistyrelsen har vurderet, at der ikke er den fornødne hjemmel i den nuværende indtægtsrammeregulering til at nedsætte netvirksomhedernes indtægtsrammer som følge af opgavebortfald. Det bemærkes i øvrigt, at konsekvenserne af at undlade at reducere netvirksomhedernes indtægtsrammer er, at netvirksomhederne får en øget fortjeneste som følge af de bortfaldne omkostninger. Dette gælder imidlertid kun de netvirksomheder, som ikke er bundet af forrentningsloftet. Hvis en netvirksomhed er bundet af forrentningsloftet, vil en reduktion af virksomhedens omkostninger ved et uændret indtægtsniveau føre til en øget forrentning, hvilket i sidste ende resulterer i, at virksomhedens indtægtsramme reduceres. En betydelig andel af netvirksomhederne (vægtet i forhold til deres indtægtsramme) er på nuværende tidspunkt bundet af forrentningsloftet.

1.3.3 Indikatorer

Dansk Energi vurderer, at den leverede, alternativt den transporterede mængde el, driver mange af elnetselskabernes omkostninger. Dansk Energi mener derfor, ligesom Radius Elnet, at den alternative model i rapporten fra Implement Consulting, der inkluderer den leverede mængde el som en indikator, er en mere retvisende model, og at den derfor bør foretrækkes. Dansk Energi mener, at den model bør vælges til brug i den første reguleringsperiode.

NOE Net mener, at omkostninger og investeringer i nettet drives af produktion og transport i langt højere grad end af antal målere eller forbrug.

Syd Energi Net er betænkelig ved forslaget om anvendelse af antal af transformerstationer som automatisk indikator uden at korrigere for den leverede mængde el, fordi der er en stor variation i effekt-flow ved transformerstationer, hvorfor der er stor forskel på de nødvendige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Syd Energi Net mener desuden, at de transporterede kWh skal være en automatisk indikator, fordi det i lige så høj grad er produktion som forbrug, der driver driftsomkostninger i nettet.

I øvrigt bemærker Dansk Energi, at størstedelen af netselskabernes investeringer er irreversible, da fx et fald i antallet af målere i områder med negativ befolkningstilvækst ikke nødvendigvis medfører et tilsvarende fald i netselskabets omkostninger. Dansk Energi finder derfor, at det bør overvejes, hvorvidt indikatorerne skal kunne påvirke indtægtsrammen i begge retninger.

Energistyrelsens bemærkninger:

På baggrund af bemærkningerne i høringsssvarene vil det undersøges, hvorvidt et opdateret datagrundlag og en opdatering af Implement Consulting's analyse medfører, at de foreslåede indikatorer bør suppleres med transporteret mængde el.

I givet fald vil det kunne føre til en ændring af de regler om fastsættelse af indtægtsrammerne, som ministeren med lovforslaget vil få hjemmel til, allerede inden for den første reguleringsperiode. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

Energistyrelsen er enig i, at et fald i antallet af målepunkter ikke bør påvirke indtægtsrammen i nedgående retning. Det vurderes som indeholdt i ministerens bemyndigelse, at der vil kunne blive fastsat regler om, at et fald i antallet af målepunkter ikke medfører et fald i indtægtsrammen. Ved overgangen til en ny reguleringsperiode vil indtægtsrammerne justeres på baggrund af de faktiske omkostninger i den foregående reguleringsperiode. De reelle omkostninger, der forsvinder ved negativ befolkningsvækst, vil dermed udgå fra netvirksomhedernes indtægtsrammer på sigt.

1.3.4 Eksogene faktorer

Dansk Energi og Radius Elnet anser det for væsentligt, at muligheden for at kunne få justeret indtægtsrammerne inden for de 5-årige reguleringsperioder ved siden af de automatiske indikatorer bevares som et vigtigt element i den fremtidige regulering til sikring af sammenhængen mellem rammerne og de reelle omkostninger. Mulighederne for justeringer skal kunne rumme de situationer, der reelt indebærer ændrede omkostningsniveauer og skal ikke være forbeholdt særlige situationer og eksogene påvirkninger. Begrænsningen anses som u hensigtsmæssig, bl.a. fordi det afskærer fra at videreføre den nuværende bestemmelse om overtagelse af anlæg (fx net i haveforeninger). Det anbefales, at formuleringerne i lovbemærkningerne bør gøres mere rummelige, herunder således at der hjemmelsmæssigt bevares en større grad af fleksibilitet i forhold til muligheden for at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau, som sikrer sammenhængen mellem rammer og netvirksomhedernes reelle omkostninger.

Også SEAS-NVE Net finder det meget bekymrende, at der i lovforslagets bemærkninger alene omtales justeringer for eksogene forhold, fordi en begrænsning af mulighederne for justeringer risikerer, at omkostninger og/eller investeringer ikke dækkes.

Dansk Energi henviser endvidere til, at Højesteret i 2015 afsagde en dom i den såkaldte "Vintapperrampesag". Sagen betyder ifølge Dansk Energi, at der er rykket ved den hidtidige tolkning af, hvornår et net ligger på gæsteprincippet. Det vil afstedkomme øgede omkostninger til ledningsomlægninger, da netselskaber i langt højere grad end tidligere selv skal betale for omlægningerne. Det bør fremgå klart af lovbemærkningerne, at dette forhold skal kunne dækkes ved, at netselskaberne får forhøjet deres indtægtsrammer, da der er tale om et ændret eksternt rammeforhold.

Radius Elnet tilføjer, at det er afgørende, at det sikres, at omkostningerne til udrulningen af de fjernaflæste målere i henhold til bestemmelserne i målerudrulningsbekendtgørelsen vil blive dækket som forudsat, uanset de kommende ændringer i den økonomiske regulering.

Både Dansk Energi og Radius Elnet mener, at muligheden for indtægtsrammeforhøjelse også skal kunne rumme ændrede krav fra Energinet.dk.

Dansk Energi er enig i, at indtægtsrammen skal tilpasses, hvis netselskaberne får nye opgaver, som medfører øgede omkostninger, eller hvis de fratages opgaver med besparelser til følge.

Foreningen Rådgivende Ingeniører, FRI, ser positivt på, at den foreslåede regulering giver Energitilsynet bemyndigelse til at træffe afgørelse om forhøjelse af omkostningsrammen på baggrund af eksogene faktorer som store infrastrukturprojekter, der ofte vil have lange tilbagebetalingstider samt særlige tilfælde, hvor pludseligt opståede hændelser ellers ville påvirke forsynings sikkerheden.

Dansk Erhverv finder det vigtigt, at fastlæggelsen af indtægtsrammerne tager højde for selskabernes aktuelle opgaveportefølje, og at der sker en justering for ændringer i opgaveporteføljen. Hvis aktivitetsområder bortfalder, bør indtægtsrammerne umiddelbart justeres.

VedvarendeEnergi foreslår, at omkostninger til at forstærke elnet for at sikre nyt elforbrug og elproduktion samt installationer til at gennemføre et mere intelligent energisystem kan medregnes i godkendte omkostninger. Organisationen finder det endvidere vigtigt, at sikring af eksisterende forsynings sikkerhed og investeringer for at sikre stabil elforsyning i en fremtid med et mere udfordrende klima skal kunne medregnes i godkendte omkostninger.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget om den nye økonomiske regulering har til formål at skabe en tættere sammenhæng mellem netvirksomhedernes faktiske omkostninger og deres indtægtsrammer. Der foreslås således en model for den nye økonomiske regulering, der grundlæggende svarer til EI-reguleringsudvalgets anbefalinger, og hvor der indgår en række mekanismer, der spiller sammen for at opnå dette formål.

Den grundlæggende mekanisme består i, at der ved fastsættelsen af en netvirksomheds indtægtsramme ved overgang til en ny reguleringsperiode tages udgangspunkt i netvirksomhedens faktiske gennemsnitlige årlige omkostninger i den forudgående reguleringsperiode, idet disse dog korrigeres for en række forhold, herunder ændret aktivitetsniveau, ændrede opgaver m.v. Denne grundlæggende mekanisme ledsages af en mekanisme for årlige justeringer af en netvirksomheds indtægtsramme inden for en reguleringsperiode for også løbende at sikre, at der er en tæt sammenhæng mellem netvirksomhedernes faktiske omkostninger og deres årlige indtægtsramme, dog uden at modellen betyder, at en netvirksomheds indtægtsramme i et år præcist vil afspejle netvirksomhedens omkostninger i dette år. Lavere omkostninger end de faktiske omkostninger fører til ekstraordinære effektiviseringsgevinster, som netvirksomhederne kan beholde i en periode svarende til længden af reguleringsperioden. Højere omkostninger, for så vidt de ikke løbende opfanges ved de årlige justeringer vil indgå ved fastsættelsen af netvirksomhedens omkostningsramme ved begyndelsen af den efterfølgende reguleringsperiode. Dette vil imidlertid ikke gælde for vedvarende ineffektive virksomheder, jf. afsnit 1.3.8.

Det bemærkes, at den foreslåede model er "neutral" i forhold til, om der er tale om investeringer fx i net eller investeringer i IT-systemer til fremme af et mere intelligent energisystem. Om grundlaget for omfanget af omkostningsrammeforhøjelser ved de årlige justeringer henvises til afsnit 1.3.6 i dette høringsnotat.

Lovforslaget lægger i overensstemmelse med EI-reguleringsudvalgets anbefalinger op til, at de årlige justeringer sker enten på basis af indikatorer eller en særskilt afgørelse fra Energitilsynet. I begge tilfælde skal der som udgangspunkt (med undtagelse af kabellægning af forsyningssikkerhedsmæssige hensyn) være tale om faktorer, som netvirksomhederne grundlæggende ikke har indflydelse på, der giver anledning til justeringen.

Energistyrelsen er imidlertid enig i, at der også bør være mulighed for en løbende justering af en netvirksomheds omkostningsramme og dennes forrentningsramme, svarende til principperne i gældende lovs § 70, stk. 9. Det fremgår af bestemmelsen, at en netvirksomheds indtægtsramme forhøjes, hvis netvirksomheden overtager et anlæg fra en virksomhed, der ikke er underlagt indtægtsrammeregulering. Endvidere fremgår det af bestemmelsen, at et anlæg, som netvirksomheden sælger til Energinet.dk, udgår af netvirksomhedens indtægtsramme.

Lovforslagets bemærkninger vil blive ændret, således at det vil fremgå, at der forventes fastsat regler om, at en netvirksomheds omkostningsramme vil kunne justeres, hvis netvirksomheden overtager anlæg, der har karakter af kollektiv elforsyningsnet, fra tredjemand og som ikke er underlagt indtægtsrammeregulering, og tilsvarende, hvis der er tale om salg af et anlæg fra netvirksomheden til tredjemand, der ikke er underlagt indtægtsrammeregulering,

indtægtsrammereguleringen, fx Energinet.dk. Det vil fremgå af bemærkningerne, at der for disse tilfælde vil kunne fastsættes væsentlighedskriterier.

Det bemærkes endvidere, at det også vil indgå i lovbemærkningerne, at der vil kunne fastsættes regler om løbende justeringer i forhold til reinvesteringer i allerede kablede net, som har karakter af kollektive elforsyningsnet, som netvirksomheden overtager fra tredjemand, og som ikke er underlagt indtægtsrammereguleringen. Dette vil forudsætte, at det på overtagelsestidspunktet af sikkerhedsmæssige eller forsyningsikkerhedsmæssige grunde er nødvendigt med en reinvestering.

Derimod mener Energistyrelsen ikke, at der bør skabes mulighed for en løbende justering af en netvirksomheds indtægtsramme på baggrund af Højesteretsdomstolens afgørelse i den såkaldte Vintapperrampesagen (Sag 270/2013, Højesterets dom af 19. maj 2015), som nævnt af Dansk Energi. Baggrunden for denne sag er det såkaldte gæsteprincip, der indebærer, at ledningsejeren som "gæst" skal bære ledningsarbejder, der er nødvendiggjort af arealejerens ændrede benyttelse af det areal, hvor ledningen er anbragt. Gæsteprincippet gælder ikke, hvis andet er aftalt. Højesterets afgørelse har betydning for udformningen af de aftaler, som netvirksomhederne indgår med grundejere i forbindelse med anbringelse af deres ledninger på fremmed grund. Netvirksomhedernes omkostninger i de tilfælde, hvor de selv skal betale for ledningsomlægninger på baggrund af gæsteprincippet, vil dækkes ved, at de vil indregnes ved fastlæggelse af omkostningsrammerne ved påbegyndelse af en ny reguleringsperiode med udgangspunkt i netvirksomhedens faktiske gennemsnitlige årlige omkostninger i den forudgående reguleringsperiode. Der kan dog også være mulighed for en årlig justering, hvis ledningsomlægningerne sker i forbindelse med meget store infrastrukturprojekter, der indebærer væsentlige investeringer for en netvirksomhed.

Hvorvidt ændrede krav fra Energinet.dk vil kunne give anledning til en årlig justering af en netvirksomheds indtægtsramme, vil være afhængig af de konkrete omstændigheder. Det fremgår eksempelvis af lovforslagets bemærkninger, at det forventes, at der ved første udmøntning bl.a. vil blive fastsat regler om omkostningsrammejustering på baggrund af ændrede krav til netvirksomheder som følge af individuelle myndighedspålæg. Vil der i et konkret tilfælde være tale om et hjemlet individuelt pålæg om ændrede krav, som Energinet.dk udsteder over for en netvirksomhed, vil dette kunne give anledning til omkostningsrammeforhøjelse og i relevant omfang forrentningsrammeforhøjelse, forudsat at de nærmere betingelser herfor, der vil fastsættes på bekendtgørelsesniveau, vil være opfyldt.

Det vil blive præciseret i lovforslaget, at eksogene faktorer kan omfatte forhold, som er opstået under den gældende regulering, og som fortsat må anses for eksogene i forhold til den nye økonomiske regulering. Det gælder bl.a. mulighed for en forhøjelse af omkostningsrammen som følge af krav om udskiftning og opgradering af elmålere til fjernaflæste elmålere og fremskyndelse af investeringer i fjernaflæste

elmålere henhold til regler fastsat af ministeren i medfør af § 20, stk. 2, i lov om elforsyning

1.3.5 Væsentlighedskriterier

Dansk Energi medgiver, at det af administrative hensyn kan være hensigtsmæssigt, at der fastsættes rimelige væsentlighedskriterier i forhold til mulighederne for ansøgningsbaseret indtægtsrammeforhøjelse. Dansk Energi finder dog, at dette forudsætter, at indtægtsrammerne kalibreres til faktiske omkostninger mellem reguleringsperioder.

Radius Elnet finder, at en væsentlighedsgrænse bør fastsættes ud fra en vurdering af, hvad der er en væsentlig påvirkning af selskabernes omkostninger og ikke ud fra et administrativt hensyn om nedbringelse af antallet af sager.

Sekretariatet for Energitilsynet ser nærmere definerede væsentlighedskriterier i ansøgningsprocedurer som en forbedring af den hidtidige regulering, da disse bør skabe mere forudsigelighed og lette administrationen af de pågældende sagstyper.

SEAS-NVE Net finder det meget bekymrende, at der lægges op til anvendelse af væsentlighedskriterier for justeringerne. Dette risikerer at begrænse muligheder for justeringer, som hvis de ikke tillades, vil medføre, at omkostninger og/eller investeringer ikke dækkes.

Syd Energi Net håber, at de forventede krav til omkostningsrammejusteringer bliver præciseret i bekendtgørelsen. Ord som "væsentlig" bør defineres i tal, men med mulighed for at tage højde for, hvor stor en andel investeringen udgør af den samlede omkostningsramme.

Energistyrelsens bemærkninger:

Væsentlighedskriterierne for de årlige indtægtsrammejusteringer efter særskilt afgørelse vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau. Fastsættelsen af kriterierne forventes at ske under hensyntagen til, om der er tale om omkostninger, der ikke kan forventes allerede at indgå i netvirksomhedens indtægtsramme, samt ud fra administrative hensyn. Væsentlighedskriterier anvendes derfor med henblik på at adskille omkostninger, der kan forventes dækket af indtægtsrammen, og omkostninger der ikke kan forventes dækket af indtægtsrammen. Det anses for et kritisk element i den foreslåede rammeregulering af netvirksomhedernes indtægter, at netvirksomheden skal operere under en indtægtsramme, der ikke løbende justeres med alle ændringer i omkostningerne. Hermed sikres det også, at netvirksomhederne kan opnå en ekstraordinær effektivisering, hvis de er mere effektive end forudsat i rammen.

Den nye økonomiske regulering er en rammeregulering, hvorfor omkostninger, der ikke medtages ved de årlige justeringer af en netvirksomheds indtægtsramme inden for en reguleringsperiode, som udgangspunkt vil indgå i beregningen af netvirksomhedens indtægtsramme ved starten af en ny reguleringsperiode, med mindre der er tale om vedvarende ineffektive virksomheder. Omkostninger, der

ligger udover netvirksomhedens indtægtsramme, vil som udgangspunkt blive dækket i den følgende reguleringsperiode.

1.3.6 Grundlag for omfanget af omkostningsrammeforhøjelser ved de årlige justeringer

Syd Energi Net mener, at der i forbindelse med drift og udvikling af nettet bør tages hensyn til eventuel teknologisk udvikling eller reguleringsmæssige krav til at identificere fejl for at sikre opretholdelse af forsyningssikkerheden. Begrænsninger i forhøjelse af omkostningsramme under nødvendige nyinvesteringer må ikke medføre u hensigtsmæssige investeringer, men det kan let blive tilfældet. Syd Energi Net finder det vigtigt, at omkostningsrammen til enhver tid understøtter investeringer til dagens standard og håber, at de forventede krav til omkostningsrammejusteringer bliver præciseret, når bekendtgørelsen udarbejdes.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau, hvorefter det vil være Energitilsynet, der vil træffe afgørelse om de årlige justeringer af en netvirksomheds indtægtsramme inden for en reguleringsperiode for en række forhold, der kan føre til en midlertidig eller varig forhøjelse eller reduktion af en netvirksomheds omkostninger, og som i udgangspunktet kan henføres til eksogene faktorer eller kabellægning m.v. Der vil med hjemmel i ministerens bemyndigelse også kunne fastsættes regler om, at grundlaget for omfanget af forhøjelserne, der ikke er baseret på indikatorerne, vil blive fastsat af Energitilsynet. Dette vil blive præciseret i lovforslaget.

1.3.7 Nødlidende netvirksomheder og konkurser

Dansk Energi finder, at der i den nye lovgivning er behov for en hjemmel til, at Energitilsynet kan opjustere indtægtsrammen for et nødlidende selskab. Dansk Energi forstår et nødlidende selskab som et selskab, der har en økonomisk uholdbar indtægtsramme på trods af, at selskabet er veldrevet, fx pga. et særligt stigende investeringsniveau eller særligt upræcise benchmarkingkrav.

SEAS-NVE efterlyser, hvordan konkurser vil håndteres i den nye regulering.

Syd Energi mener, at individuelle forhandlinger bør overvejes i forbindelse med fusioner med en nødlidende eller konkursramt part, således at den overtagende part ikke stilles ringere efter en fusion.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget til den nye økonomiske regulering har til formål at sikre en tættere sammenhæng mellem en netvirksomheds omkostninger og dennes indtægtsramme, forudsat at virksomheden drives effektivt. Risikoen for en for lav indtægtsramme fx på baggrund af cykliske investeringer mindskes ved, at udgangspunktet for fastsættelse af omkostningsrammen er en 5-årig periode.

Det bemærkes imidlertid også, at gældende regulering ikke udelukker, at en netvirksomhed kan gå konkurs. Dette forhold ændres ikke ved lovforslaget. I disse tilfælde vil de gældende regler i elforsyningsloven finde anvendelse. Herefter kan ministeren pålægge Energinet.dk midlertidigt at videreføre aktiviteten i perioden frem til, at der findes en ny bevillingshaver.

Der vil ikke blive fastsat regler om, at en nødlidende netvirksomhed kan få en forhøjelse af indtægtsrammen, fordi netvirksomheden er nødlidende. Det vil imidlertid blive tilføjet i lovbemærkningerne, at der kan fastsættes regler om, at Energitilsynet efter ansøgning vil kunne forhøje en netvirksomheds omkostningsramme i ekstraordinære tilfælde. Ved et ekstraordinært tilfælde forstås en situation, hvor en netvirksomhed på grund af en udvikling i eksogene forhold, som afviger væsentligt fra de forudsætninger, der ligger til grund for den kompensation, som ydes gennem de løbende justeringer af omkostningsrammen, oparbejder et væsentligt negativt resultat af den primære drift. En forhøjelse vil i sådanne tilfælde kunne fastsættes skønsmæssigt.

Til forslaget om en individuel forhandlet fastsættelse af en netvirksomheds indtægtsramme i forbindelse med fusioner med en nødlidende eller konkursramt part, bemærkes det, at lovforslaget indeholder en bemyndigelse til ministeren om at fastsætte regler om indtægtsrammer og de elementer, som indgår heri, herunder om hvordan fusioner og spaltninger påvirker indtægtsrammen. Bemyndigelsen vil ikke kunne bruges til, at der generelt fastsættes regler om individuelle forhandlinger af indtægtsrammerne i forbindelse med fusioner.

1.3.8 Vedvarende ineffektive netvirksomheder

Dansk Energi finder, at metoden til at vurdere, hvorvidt selskaber er "vedvarende ineffektive", bliver helt afgørende for reguleringens levedygtighed. Dansk Energi mener også, at der ved recalibreringen af vedvarende ineffektive selskaber kan tages højde for effektiviseringskrav pålagt i den foregående reguleringsperiode.

Landbrug & Fødevarer pointerer nødvendigheden af fastere rammer for håndtering af ineffektive selskaber.

SEAS-NVE Net ønsker en bekræftelse af, at benchmarkingmodellen ikke bruges som værktøj, når det skal vurderes, hvorvidt et selskab er vedvarende ineffektivt.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vil blive tilføjet i lovbemærkningerne, at der ved vedvarende ineffektive netvirksomheder forstås netvirksomheder, som ikke reagerer på reguleringens indbyggede incitament til at foretage effektiviseringer og herunder på de pålagte effektiviseringskrav.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at der ved fastlæggelsen af, hvilke netvirksomheder der vil kunne betegnes som vedvarende ineffektive, forventes anvendt kriterier, hvor der ses på netvirksomhedens konkrete omkostningsniveau i forhold til netvirksomhedens omkostningsramme i den foregående

reguleringsperiode. Modellen forventes ikke at anvende benchmarkingmodellen til at identificere relevante netvirksomheder.

Det vil blive præciseret i lovbemærkningerne, at der konkret forventes fastsat regler om, at netvirksomheder, hvis faktiske omkostninger overstiger omkostningsrammen tillagt en nærmere defineret procentdel af forrentningsrammen, skal dokumentere årsagerne til netvirksomhedens omkostningsniveau over for Energitilsynet. Såfremt Energitilsynet vurderer, at omkostningsniveauet ikke skyldes eksogene påvirkninger af netvirksomhedens omkostninger, herunder en særlig cyklisk omkostningsprofil, men blot, at netvirksomheden har undladt at reagere på reguleringens indbyggede incitament til at foretage effektiviseringer og herunder de pålagte effektiviseringskrav fra den foregående reguleringsperiode, vil Energitilsynet kunne fastsætte omkostningsrammen under hensyn til de effektiviseringskrav, der blev pålagt netvirksomheden i foregående reguleringsperiode.

1.3.9 Innovation

Flere høringsparter ([Dansk Energi](#), [Intelligent Energi](#) og [SEAS-NVE Net](#)) giver udtryk for, at forslaget til den nye økonomiske regulering vil afskære netvirksomhederne fra at deltage i innovative projekter med en længere indtjeningshorisont end 5 år, som har en positiv samfundsmæssig værdi. Det kunne eksempelvis være udviklingsprojekter, der afprøver løsninger, der kan understøtte omstilling af energisystemet. Høringsparterne påpeger, at projekterne typisk gennemføres i samarbejde med andre, og at netselskabers deltagelse ofte er af afgørende betydning. Høringsparterne finder, at netvirksomhedernes deltagelse i sådanne projekter vil tælle negativt i forhold til indtægtsrammen, og at virksomhederne med udgifter til sådanne projekter typisk vil stå som ineffektiv i benchmarkingen. Også [Radius Elnet](#) peger på, at netvirksomhederne har en rolle at spille i forbindelse med innovationsprojekter, som samfundet som helhed vinder på, at de gennemføres. [Syd Energi Net](#) mener mere generelt, at der mangler et fokus på forskning og udvikling. [Dansk Industri](#) beklager, at den af EI-reguleringsudvalgets anbefalede pulje til grønne investeringer ikke oprettes. [Foreningen for Rådgivende Ingeniører, FRI](#), anbefaler, at der skabes målrettet økonomisk understøttelse til tidlige pilotforsøg, som giver netvirksomhederne incitament til at indgå i udvikling af ny teknologi i de tidlige faser.

Flere høringsparter kommer med konkrete anbefalinger. Således foreslår [Dansk Energi](#), at netvirksomhederne gives mulighed for at opnå dækning af innovationsomkostninger, eksempelvis medfinansiering af EUDP-projekter, på op til eksempelvis 1 pct. af deres indtægtsramme, samtidig med at der stilles krav om offentliggørelse af resultaterne for at sikre størst mulig samfundsmæssig værdi heraf. [Intelligent Energi](#) anbefaler, at lovforslaget suppleres med et initiativ, der etablerer et formelt samarbejde mellem myndighed og relevante aktører om, hvordan den økonomiske regulering af forsyningssektorerne med effektivisering i fokus kan suppleres med en model for innovation.

Radius Elnet foreslår, at selskaberne gives mulighed for at kunne søge om tillæg til indtægtsrammen til dækning af omkostninger til udviklingsaktiviteter. Det skal ske ud fra faste kriterier, som Sekretariatet for Energitilsynet bemyndiges til at fastsætte, og der skal være et loft for tillæggets størrelse. Mulige kriterier er krav om offentliggørelse af resultater, samt at projekterne gennemføres i samarbejde med eksterne partnere, som ikke er betalt af netvirksomheden.

De Frie Energiselskaber og Landbrug & Fødevarer støtter lovforslaget i forhold til, at mulighederne for innovations- og forskningsfinansiering af netselskaber begrænses, og at der ikke foreslås oprettelse af en pulje for særligt innovative og grønne projekter. De Frie Energiselskaber mener, at produktinnovation ikke skal placeres i monopollet, men at innovationen i netselskaberne skal ske i form af en effektiv drift eller bedre forsyningsikkerhed. Landbrug & Fødevarer påpeger, at de 5-årige reguleringsrammer giver selskaberne mulighed for at kunne lave innovation i driftseffektiviseringer. Monopolvirksomheder skal undgå at finansiere længerevarende og risikofyldte innovationsprojekter.

Energistyrelsens bemærkninger:

Innovation og teknologiudvikling skal drives ved, at netvirksomhederne har incitament til at investere i de mest effektive løsninger, dog uden at de løber unødige risici, der kan belaste elforbrugerne med højere priser. Det vurderes, at forslaget til en ny økonomisk regulering vil give netvirksomhederne incitament til at investere i de mest effektive løsninger, herunder ved at de i en periode svarende til fem år kan beholde ekstraordinære effektiviseringsgevinster og ved, at de på sigt vil fremstå mere effektive i benchmarkingen, når en investering i en innovativ løsning er gennemført. Det hviler på den præmis, at netvirksomhederne ikke bør foretage investeringer, der selskabsøkonomisk ikke er rentable.

I forhold til investeringer i innovative teknologier, der ikke er rentable på virksomhedsniveau inden for reguleringsperioden, henvises der til, at det i analysen om en eventuel aftalebaseret regulering bl.a. vil indgå, hvordan en aftalebaseret regulering ville kunne tage hensyn til innovative projekter.

Der er fortsat mulighed for, at der politisk kan vælges at pålægge netvirksomhederne at deltage i specifikke innovative projekter, såsom vedtagelsen af udrulning af fjernaflæste målere.

1.4 Symmetrisk recalibrering mellem reguleringsperioder

Dansk Energi, Syd Energi Net, og Radius Elnet mener, at indtægtsrammerne ved overgangen til en ny reguleringsperiode bør recalibreres uafhængigt af de effektiviseringskrav, netvirksomheden blev pålagt i den foregående reguleringsperiode. Dansk Energi og Radius Elnet bemærker, at den realiserede omkostningsudvikling allerede indeholder de faktiske realiserede effektiviseringer, som en netvirksomhed har foretaget i løbet af perioden. Derfor bør både individuelle og generelle effektiviseringskrav alene gælde i én reguleringsperiode, således at der ikke oveni de realiserede effektiviseringer korrigeres yderligere for effektiviseringskrav pålagt i en tidligere reguleringsperiode. Dansk Energi og

Radius Elnet bemærker, at netvirksomheder derved sikres mod akkumulering af effektiviseringskrav, som ikke kan realiseres, fx pga. upræcise individuelle og generelle effektiviseringskrav. Dansk Energi finder, at en model, hvor effektiviseringskravene gælder i mere end én reguleringsperiode, vil hæmme effektiviseringsincitamentet og kan binde selskaberne på det laveste niveau i deres investeringscyklus. Ifølge Dansk Energi og Syd Energi Net bør recalibreringen sikre, at netselskaberne kan dække strukturelt stigende nødvendige omkostninger, fx grundet stigende reinvesteringer, inklusiv et risikojusteret, markedsbaseret afkast.

SEAS-NVE Net forstår lovforslagets bemærkninger således, at omkostningsrammen for 2. reguleringsperiode fastsættes baseret på gennemsnittet af de faktiske driftsomkostninger og afskrivninger i foregående reguleringsperiode, og at benchmarkingkrav fra denne foregående reguleringsperiode ikke videreføres i 2. periode.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslagets bemærkninger vil blive ændret. Det vil fremgå, at der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau, hvorefter der ved beregningen af indtægtsrammen for en reguleringsperiode vil skulle ske korrektioner for bl.a. ændret aktivitetsniveau, ændrede opgaver og pristalsudvikling, men ikke for effektiviseringskrav pålagt i den foregående reguleringsperiode. Ændringen vurderes ikke at have betydning for de incitament, der skabes fra effektiviseringskravene inden for reguleringsperioden. Netvirksomhederne vil ikke kunne opnå fuld forrentning, hvis de ikke følger effektiviseringskravene. En sådan adfærd vil være irrationel. Samtidig er det netop denne adfærd, der skal fanges af metoden til identifikation af vedvarende ineffektive netvirksomheder.

Med den nuværende formulering vil upræcise effektiviseringskrav give en varig fejlagtig fastlæggelse af indtægtsrammen for netvirksomhederne. Endvidere er der risiko for fejlagtige justeringer af indtægtsrammen i tilfælde med cykliske omkostningsstrukturer i netvirksomhederne.

Det vil fortsat fremgå af lovforslagets bemærkninger, at der ikke vil kunne ske en fuld opjustering af omkostningsrammen, når en netvirksomhed er vedvarende ineffektiv. De nærmere rammer herfor vil blive yderligere præciseret i lovforslagets bemærkninger, jf. også afsnit 1.3.8., herunder modellen for at identificere vedvarende ineffektive virksomheder, der vil skulle fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Lovforslagets bemærkninger vil endvidere blive ændret, således, at det fremgår, at Energitilsynet vil skulle foretage en evaluering af modellen for at identificere vedvarende ineffektive netvirksomheder, hvor Energitilsynet bl.a. vil skulle undersøge, hvorvidt incitamentet til effektiv drift svækkes ved, at effektiviseringskrav fra foregående reguleringsperiode ikke indgår ved fastsættelse af omkostningsrammen ved overgang til en ny reguleringsperiode. Det vil endvidere fremgå af bemærkningerne, at der forventes fastsat regler om, at

erfaringer fra fastsættelse af omkostningsrammer ved overgang til anden reguleringsperiode, indgår i evalueringen.

1.5 Forrentningsrammer

1.5.1 Fastsættelse af aktivbaser

Dansk Energi anmoder om, at det i lovbemærkningerne præciseres, at alle netselskabets materielle aktiver indgår i forrentningsgrundlaget.

Radius Elnet forstår sætningen om, at der ved fastsættelsen af aktivbaserne vil skulle tages stilling til, hvilke aktiver der skal kunne forrentes, som at der skal tages stilling til metoden til opgørelse af den historiske og den fremadrettede aktivbase, og således at der ikke hermed menes, at der er nogle særlige aktivtyper, der ikke skal kunne indgå i forrentningsgrundlaget.

SEAS-NVE Elnet er uforstående over for bemærkningen om, at der ved fastsættelse af aktivbaserne vil skulle tages stilling til, hvilke aktiver der skal kunne forrentes og over for bemærkningen om, at det er hensigten, at der vil blive fastsat regler om, hvilke værdier afskrivninger beregnes på grundlag af.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vurderes, at der er behov for en hjemmel for ministeren til at kunne fastsætte, hvilke aktiver som skal indgå i aktivbaserne, dvs. både den historiske og den fremadrettede aktivbase. Den gældende elforsyningslov indeholder også hjemmel til at fastsætte regler om opgørelsen af virksomhedernes nødvendige kapital, som er det begreb, der danner grundlag for beregning af forrentningen i § 70, stk. 5, i den gældende lov. Den nødvendige kapital udgøres af netvirksomhedens netaktiver med et tillæg på 2 pct. Netaktiver er i den gældende regulering kollektive elforsyningsnet samt grunde og bygninger til brug for strømførende anlæg, hvortil henregnes fx netstationer med tilhørende bygninger og grunde og målere, men ikke eksempelvis administrationsbygninger. For så vidt angår den fremadrettede aktivbase, forventes den at ville indeholde alle netvirksomhedens investeringer til brug for den bevillingspligtige aktivitet. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

1.5.2 Historisk forrentningssats

Dansk Energi bemærker, at en række netvirksomheder tilbage i 2004 fik fastsat en meget lav indtægtsramme. Som konsekvens heraf vil disse virksomheder have haft en ekstraordinært lav mulig forrentning i årene 2012-2014, selvom de over en årrække har foretaget betydelige effektiviseringer. Den lave indtægtsramme vil under ny regulering blive videreført som en meget lav mulig forrentning af den historiske aktivbase, og den vil dermed ikke kunne dække de pågældende selskabers faktiske kapitalomkostninger. SEAS-NVE Net rejser samme problemstilling. Dansk Energi finder det rimeligt og nødvendigt, at der i den nye lovgivning indgår en mulighed for forhøjelse af den historiske forrentning for sådanne selskaber.

NOE Net mener, at reguleringen bør sikre, at de veldrevne selskaber i årene 2012-2014 får fornuftige rammevilkår, så evt. fremtidig konsolidering kan ske med udgangspunkt i effektiv drift og ikke historisk betingede omkostninger og indtægtsrammerne fra 2004.

Radius Elnet finder, at der som følge af den betydning, som niveauerne for indtægtsrammerne for 2012-14 tillægges i den nye regulering, samt de meget store usikkerheder, der består som følge af de manglende godkendelser af netvirksomhedernes historiske reguleringsregnskaber under den nuværende regulering, bør indføres mulighed for at tilbagebetale merforrentning, som ellers ville reducere netvirksomhedernes specifikke forrentningsloft i forhold til den historiske aktivbase under den nye regulering.

SEAS-NVE Net forstår lovforslaget bemærkninger således, at forrentningen udgør det mindste af 1) den gennemsnitlige mulige forrentning for selskabet i perioden 2012-2014 og 2) indeværende års lange byggerente + 1 procentpoint. Et selskab med en forrentning svarende til den lange byggerente i perioden 2012-2014 vil således alt andet lige have mulighed for at forrente den historiske aktivbase svarende til den lange byggerente + 1 procentpoint i indeværende år. SEAS-NVE Net ønsker deres forståelse bekræftet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det virksomhedsspecifikke loft i den historiske forrentningsramme vil blive fastsat som den forrentning, indtægtsrammen bandt netvirksomheden på i 2012-2014. Dermed får indtægtsrammen fastsat i 2004 en betydning for den fremtidige forrentning af den historiske aktivbase. Netvirksomheden har investeret i aktiverne under de gældende regler for forrentning. Det anses ikke for hensigtsmæssigt at ændre forrentningsmulighederne for disse aktiver, da investeringsbeslutningen potentielt var faldet anderledes ud. Den mulige forrentning af aktiver idriftsat før den nye regulerings begyndelse følger hermed i videst mulige udstrækning den forrentning, der blev aftalt i ELFOR-aftalen. Det vil således fortsat være indtægtsrammen i 2012-2014, der danner grundlag for det virksomhedsspecifikke loft.

I øvrigt vil lovforslagets bemærkninger blive ændret, således at det vil fremgå, at de regler, der vil blive fastsat om fastsættelse af netvirksomhedernes historiske forrentningssats, vil indeholde mulighed for den fulde tilbagebetaling af merforrentning optjent i perioden før reguleringsåret 2018. Muligheden vil forudsætte, at netvirksomheden ansøger Energitilsynet herom.

Det bemærkes, at SEAS-NVE Nets forståelse af lovbemærkningerne vedrørende fastsættelse af den historiske forrentningssats ikke er korrekt. Forrentningssatsen for den historiske aktivbase fastsættes som den mindste af a) den forrentning, som indtægtsrammen bandt netvirksomheden på i årene 2012 – 2014, dog således, at der tages højde for merforrentning, der endnu ikke har nedsat indtægtsrammen

fuldt ud, eller b) den lange obligationsrente + 1 procentpoint i indeværende år. Det er hermed hensigten, at rammerne i den gældende økonomiske regulering afspejles i fastsættelsen af den historiske forrentningsrate.

1.5.3 Fastsættelse af WACC

Dansk Energi finder, at den foreslåede justering for den risikofri rente er i overensstemmelse med praksis for WACC-fastsættelse hos andre europæiske elnetregulatorer og i overensstemmelse med værdifastsættelse af lange aktiver generelt. Dansk Energi understreger, at der dog i forslaget ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til det nuværende lave renteniveau.

Dansk Energi og Syd Energi Net finder, at WACC'en bør markedstestes for at sikre, at en for lav WACC ikke vil føre til underinvestering i nettet.

Radius Elnet mener, at den nye WACC er fastsat på et for lavt niveau i forhold til den reelle kapitalomkostning, og at dette risikerer at svække selskabernes incitament til at foretage investeringer. Radius Elnet bakker op om de argumenter, som Dansk Energi fremfører i deres høringssvar.

SEAS-NVE Net finder det problematisk, at der ikke lægges op til anvendelse af et generelt hensyn til det historisk lave renteniveau og synes ikke, at den resulterende mulige forrentning vil svare til et markedsmæssigt, systematisk risikojusteret afkast.

Syd Energi Net støtter op om anvendelsen af en 10-årig risikofri rente i WACC-beregningen, idet netvirksomhederne foretager langsigtede investeringer. Syd Energi Net finder også, at der i lyset af det nuværende lave renteniveau bør indføres et midlertidigt tillæg til WACC'en, som gradvist kan udfases ved normalisering af renterne.

Dansk Industri kvitterer for, at den fælles udtalelse fra følgegruppen til WACC - ekspertgruppen er taget til efterretning, og der således lægges op til at anvende en 10-årig i stedet for en 5-årig statsobligationsrente i beregningen af WACC'en.

Forbrugerrådet Tænk finder, at ekspertudvalgets anbefaling bør følges nøje. Forbrugerrådet Tænk mener i forhold til forslaget om, at der anvendes en 10-årig i stedet for en 5-årig statsobligation i beregningsgrundlaget for WACC'en, at denne ændring i metoden til fastsættelse af WACC'en unødigt vil fordyre elektriciteten for forbrugerne.

Sekretariatet for Energitilsynet finder det positivt, at det generelt foreslås at følge WACC-ekspertgruppens anbefalinger. Sekretariatet bemærker dog, at ekspertgruppen ikke understøtter, at en 10-årig statsobligationsrente bør vælges for at understøtte en langsigtet investeringshorisont for sektoren. Ekspertgruppen har i anbefalingen af en 5-årig løbetid for den risikofrie rente lagt vægt på, at netvirksomhederne ikke skal overkompenseres for den renterisiko, de påtager sig.

Sekretariatet for Energitilsynet bemærker ligeledes, at det ikke er i tråd med mindretalsudtalelsen permanent at anvende en 10-årig statsobligationsrente som risikofri rente, da udtaleren ikke var enig i den af ekspertgruppen foreslåede markedsrisikopræmie i lyset af den lave risikofrie rente.

Søren Bjerre-Nielsen finder ikke, at begrundelsen i lovforslagets bemærkninger for at anvende den 10-årige rente frem for den 5-årige rente på passende vis beskriver resultatet fra ekspertudvalget. Det fremgår fx ikke, at alle 6 medlemmer af udvalget er enige om, at der bør anvendes en 5-årig rente, således at løbetiden for den anvendte rente svarer til reguleringsperiodens længde. Søren Bjerre-Nielsen giver udtryk for, at det er op til Folketinget at beslutte, om der er behov for en overrente med det formål at tiltrække kapital og for at sammenligne sig med andre landes nuværende rentefastsættelse. En overrente, der medfører forøgede omkostninger for forbrugere og virksomheder. Ved anvendelsen af 10-årige renter vil der ifølge Søren Bjerre-Nielsen ikke længere kunne tales om en markedsbestemt rente i samklang med forslaget til 5-årig regulering. Søren Bjerre-Nielsen bemærker endvidere, at den mindretalsudtalelse, som nævnes i lovbemærkningerne, er begrundet i, at markedsrisikopræmien er for lav, og at der derved i egenkapitalomkostningen ikke er taget tilstrækkelig hensyn til konsekvenserne af de lave risikofrie renter. Det fra ministeren nedsatte ekspertudvalg redegør i rapporten udførligt for, hvorfor ekspertgruppemedlem Ken Bachmans mindretalsudtalelse ikke deles, bl.a. fordi renten vil reguleres efter hvert 5. år.

SEAS-NVE Net skriver, at der skabes usikkerhed ved, at det i lovbemærkningerne fremgår, at WACC'en i første omgang fastsættes i overensstemmelse med ekspertgruppens anbefalinger. Radius Elnet ser positivt på, at der ud over opdateringen af niveauet for den risikofri rente kan ses på fastsættelsen af WACC'en inden begyndelsen af en ny reguleringsperiode og finder det afgørende, at der foretages en samlet vurdering af niveauet for WACC'en, dvs. at der ikke alene kigges på de enkelte parametre i WACC'en. Dansk Energi finder, at regulatorisk og politisk risiko og aktivernes illikviditet bør indgå i en samlet justering af WACC'en.

Energistyrelsens bemærkninger:

Et markedsbaseret, risikojusteret afkastkrav skal sikre, at netvirksomhederne foretager de nødvendige investeringer i nettet. En for lav WACC vil medføre underkompensation og risiko for underinvesteringer og på sigt risiko for højere tariffer for forbrugerne i forbindelse med et investeringsefterslæb.

Den WACC, der resulterede fra WACC-ekspertgruppens anbefaling, blev vurderet markant lavere end i andre sammenlignelige lande, hvilket vil kunne føre til underinvestering i sektoren. Lovforslaget henviser endvidere til mindretalsudtalelsen af ekspertgruppemedlem Ken Bechmann, som ligeledes finder den resulterende WACC for lav: "Jeg finder, at den fastlagte WACC er for lav i forhold til de aktuelle markedsforhold og dermed ikke udgør et 'markeds-mæssigt, systematisk risikojusteret afkastkrav'. Konkret finder jeg, at der i fastlæggelsen af

markedsrisikopræmien og dermed i beregningen af egenkapitalomkostningen ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til konsekvenserne af de lave risikofri renter.”

Frem for at ændre markedsrisikopræmien, som anbefalet i mindretalsudtalelsen, har regeringen besluttet, at der i lovforslaget skal lægges op til at anvende en 10-årig statsobligation frem for en 5-årig statsobligation med henblik på at sikre et markedsmæssigt, systematisk risikojusteret afkastkrav.

Det faglige grundlag for anvendelsen af den 10-årige statsobligation er først og fremmest, at den understøtter en langsigtet investeringshorisont for sektoren, da renten på 10-årige statsobligationer i højere grad svarer til netvirksomhedernes faktiske kapitalomkostninger end 5-årige statsobligationer. Løbetiden på statsobligationen vil dermed bygge på samme antagelse, som anvendes i fastsættelse af WACC i den danske telesektor.

Det vil blive præciseret i lovforslaget, at der forventes at blive fastsat regler om, at Energitilsynet skal foretage en evaluering af WACC'en i løbet af reguleringsperioden. Der vil således blive holdt nøje øje med, hvilken virkning niveauet af WACC'en har på sektoren. Såfremt Energitilsynet på baggrund af evalueringen finder, at den gældende metode til fastsættelse af WACC'en medfører en u hensigtsmæssig udvikling i eldistributionssektoren, giver lovforslaget mulighed for en ændring af metoden til fastsættelsen af WACC'en efter indstilling fra Energitilsynet herom til ministeren. En sådan ændring vil dog som udgangspunkt kun kunne gennemføres ved overgang til en ny reguleringsperiode, og indtil da vil WACC'en fastsættes efter den model, der vil beskrives i WACC-bekendtgørelsen.

1.6 Effektiviseringskrav

1.6.1 Generelt om effektiviseringskrav

Dansk Energi påpeger, at indtægtsrammen har indbyggede incitamenter til effektivitet. Incitamenterne er og bør være hovedinstrumentet til fremme af effektiviseringer, og det bør reguleringens øvrige mekanismer understøtte og ikke modvirke. Indførelsen af generelle og individuelle effektiviseringskrav kan kun have det formål at give en forbrugerdeling hurtigere end de 5 år, der ligger i indtægtsrammernes grundlæggende mekanismer. Anvendelse af generelle og individuelle krav medfører imidlertid en risiko for, at selskaberne ikke i praksis har mulighed for at følge med de beregnede effektiviseringskrav, og at de dermed ikke har mulighed for at dække deres effektive omkostninger, inklusiv et risikojusteret, markedsbaseret afkast. Ved opgørelse af effektivisering skal der derfor tages højde for selskabernes egne effektiviseringer, og effektiviseringskrav skal tage hensyn til, at konkret gennemførelse af effektiviseringer kræver udgifter og investeringer, som også skal forrentes. Det bør derfor også fremgå af lovbemærkningerne, at der i overensstemmelse med EI-reguleringsudvalgets anbefalinger aldrig for det enkelte selskab kan gives effektiviseringskrav, der bevirker, at indtægtsrammen ikke kan dække de effektive omkostninger inklusiv et risikojusteret, markedsbaseret afkast. Dansk Energi finder det endvidere helt afgørende, at det i lovbemærkningerne præciseres, at hensigten om, at selskaberne under den nye regulering skal kunne

få dækket deres effektive omkostninger inklusiv et risikojusteret, markedsbaseret afkast, vil adskille sig fra praksis under den nuværende regulering. Det er endvidere Dansk Energis forståelse af EI-reguleringsudvalgets anbefalinger og intentionen i lovforslaget, at der ikke kan udmøntes større effektiviseringskrav til det enkelte selskab (individuelle og generelle), end hvad der er potentiale til i det enkelte selskab. Det gælder også de akkumulerede krav over tid.

Forbrugerrådet Tænk støtter indførelsen af generelle såvel som individuelle effektiviseringskrav.

Landbrug & Fødevarer pointerer nødvendigheden af effektive rammer, der indeholder en effektiv benchmarkingmekanisme, der sikrer mod dobbelttælling af effektiviseringsgevinster.

Radius Elnet fremhæver, at selve indtægtsrammereguleringen med de femårige reguleringsperioder giver incitament til effektivisering og sikrer, at forbrugerne får gavn af de effektiviseringer, som netvirksomhederne realiserer. Radius Elnet finder det af kritisk betydning i forhold til en velfungerende regulering, at de effektiviseringskrav, som netvirksomhederne bliver pålagt, er saglige og rimelige. Hvis virksomhederne pålægges effektiviseringskrav, der overstiger deres faktiske effektiviseringspotentiale, vil det underminere netvirksomhedernes økonomiske grundlag og ødelægge de ellers sunde incitamenter i reguleringen.

SEAS-NVE Net vurderer, at effektiviseringer bør sikres gennem en incitamentsbaseret regulering.

Syd Energi Net bemærker, at indtægtsrammen i forvejen er baseret på en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen er enig i, at det primære incitament til at foretage effektiviseringer sker gennem reguleringens 5-årige reguleringsperioder og mulighed for, at netvirksomhederne optjener et overskud. Individuelle effektiviseringskrav har til formål at sikre, at den del af effektiviseringerne, der skyldes, at netvirksomheden har haft et efterslæb til de mest effektive netvirksomheder deles med forbrugerne umiddelbart. Generelle krav har til formål at sikre, at den generelle produktivitetsudvikling i sektoren løbende deles med forbrugerne umiddelbart. Ved pålæg af hhv. individuelle og generelle krav vil dette ske under hensyn til en balancering mellem forbrugernes og netvirksomhedernes hensyn.

Desuden bemærkes det, at eventuelt upræcise benchmarkingkrav ikke påvirker omkostningsrammen i den følgende reguleringsperiode. Energitilsynet vil desuden i udmøntningen af de individuelle effektiviseringskrav kunne tage passende forsigtighedshensyn.

1.6.2 Generelle effektiviseringskrav

Dansk Energi finder, at generelle effektiviseringskrav er problematiske. Den nye indtægtsrammeregulering vil i sig selv give incitament til en generel produktivitsfremgang, som løbende vil komme forbrugerne til gode. Derudover er det forbundet med betydelig usikkerhed forud for en reguleringsperiode at opgøre en generel produktivitsudvikling for elnetselskaberne. Hvis produktivitsudviklingen i andre sektorer anvendes til fastlæggelse af det generelle effektiviseringskrav, skal der tages højde for, at elnetselskaber, i modsætning til eksempelvis private byerhverv eller industrien, ikke kan øge deres produktivitet ved at øge omsætningen. Elnetsektoren kan alene øge produktiviteten ved at sænke ressourceindsatsen og typisk i større omfang først på lang sigt i forbindelse med udskiftning af kapitalapparatet. Derudover bør det fremgå eksplicit i lovbemærkningerne, at en evt. model for generelle effektiviseringskrav skal forelægges Energiforligskredsen, inden den implementeres.

NOE Net mener, at lovforslaget ikke bør straffe de mest effektive selskaber i referenceårene [2012-2014] med generelle krav.

Radius Elnet mener, at de generelle krav bør fastsættes under hensyntagen til, at der er stor usikkerhed om måling af den generelle produktivitsudvikling, og i forhold til om resultaterne fra andre brancher kan overføres til eldistributionsselskaber. Hertil kommer, at effektiviseringsgevinsterne i sidste ende altid vil tilfalde forbrugerne. Radius Elnet har forståelse for den overordnede tanke om en deling af potentielle effektiviseringsgevinster med forbrugerne. Men det er vigtigt at bemærke, at der er tale om skønnede potentialer, som i praksis kan vise sig ikke at være mulige at realisere. Anvendelsen af generelle krav bør udvise respekt om dette. Endvidere foreslår Radius Elnet, at det præciseres i lovforslaget, at produktivitsudviklingen i perioder kan være negativ, og at det bør medføre, at netvirksomhedernes indtægtsrammer opskrives ud fra en tilsvarende metode, som anvendes til reduktion ved en positiv produktivitsudvikling.

SEAS-NVE Net savner en logisk argumentation for, at en effektiv virksomhed pålægges generelle effektiviseringskrav. SEAS-NVE Net finder også, at det skaber usikkerhed, at ministeren får mulighed for på et senere tidspunkt at bemyndige Energitilsynet til at fastsætte modellen for fastsættelse af de generelle effektiviseringskrav.

Syd Energi Net finder, at generelle effektiviseringskrav ikke er sagligt funderede og bliver let vilkårlige og kontraproduktive. Syd Energi Net savner en uddybning af vilkårene for et sagligt grundlag, som de generelle effektiviseringskrav for de kommende år skal baseres på.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det generelle krav anvendes til at sikre, at en generel produktivitsudvikling i sektoren løbende deles med forbrugerne under reguleringsperioden.

Effektiviseringer, som følge af en generel produktivitsudvikling i samfundet,

vurderes således ikke at være ekstraordinære effektiviseringer. Det generelle krav vil sammen med reguleringens indbyggede incitament til effektiviseringer endvidere sikre en løbende effektivisering for de mest effektive netvirksomheder, så sektoren som helhed fortsat effektiviserer.

Det fremgår af lovforslaget, at modellen til fastsættelse af det årlige generelle effektiviseringskrav vil være baseret på et vægtet gennemsnit af nærmere definerede produktivetsindeks i nationalregnskabet. Det vil præciseres i lovbemærkningerne, at det ved førstkommende udmøntning af ministerens bemyndigelse vil indgå i reglerne, at det vægtede indeks vil være baseret på et gennemsnit af den timeproduktivtetsudvikling, der har været de fem seneste år i bygge- og anlægssektoren (70 pct.) og den markedsfølsomme økonomi (30 pct.).

Den markedsfølsomme økonomi er et indeks bestående af alle sektorer i økonomien, eksklusiv den offentlige sektor. Herved anvendes en forholdsvis forsigtig tilgang til, hvad det er muligt at opnå af produktivetsgevinster i eldistributionssektoren.

Da eldistributionssektoren er kendetegnet ved at have store kapitalomkostninger med lange løbetider, vil det endvidere fremgå af lovbemærkningerne, at der vil fastsættes regler ved førstkommende udmøntning af ministerens hjemmel, hvorefter det generelle effektiviseringskrav vil pålægges den del af netvirksomhedernes omkostningsbase, som netvirksomhederne kan påvirke på kort sigt. Denne del udgør i dag omtrent 40 pct. af netvirksomhedernes omkostningsbase, som hovedsageligt består af driftsopgaver, herunder planlægning og projektering af nye anlægsopgaver.

Derudover vil det fremgå af lovforslaget, at der forventes fastsat regler om, at der vil tages et forsigtighedshensyn på 25 pct.

Det vurderes desuden ikke hensigtsmæssigt, at konjunkturudsving skal kunne føre til højere tilladte indtægter i netvirksomhederne. Derfor vil det generelle effektiviseringskrav ikke kunne blive lavere end 0.

Det bemærkes, at der ikke lægges op til, at energiforligskredsen skal godkende ændringer til modellen for fastlæggelse af de generelle effektiviseringskrav.

1.6.3 Benchmarking og individuelle effektiviseringskrav

Dansk Energi er kritisk over for individuelle effektiviseringskrav og benchmarkingmodellen. Dansk Energi mener, at det ikke i praksis er muligt at lave en benchmarkingmodel, der kan måle selskabernes effektiviseringspotentialer særligt præcist. Selskaberne er i praksis vanskelige at gøre sammenlignelige. Endvidere er der en udfordring ved, at selskaber med nærmest fuldt afskrevne

anlæg og selskaber, der periodevist har ekstraordinært lave driftsomkostninger, typisk vil danne benchmark for de øvrige selskaber, som dermed vil få udmålt et uholdbart stort effektiviseringspotentiale, som ikke har noget med effektiviteten at gøre. Uden hensyntagen til disse individuelle forhold kan en benchmarkingmodel ikke give robuste og saglige resultater, og den vil derfor heller ikke kunne anvendes til udmøntning af rimelige krav. Man bør på nuværende tidspunkt i lovbemærkningerne ikke begrænse sig til, at én benchmarkingmodel skal omfatte alle netselskaber

Dansk Energi finder endvidere, at lovforslaget skal fastslå, at der ikke skal udmøntes individuelle effektiviseringskrav, før der findes en model, der retvisende kan sammenligne og tage højde for netselskabernes individuelle rammevilkår. Det bør fremgå af lovbemærkningerne, at udmøntningen af effektiviseringskrav skal ske med et væsentligt ekstra forsigtighedshensyn i den første reguleringsperiode, indtil modellen er færdig, robust og valid.

Dansk Industri (DI) støtter benchmarking, men benchmarkingmodellen skal være velfungerende og egnet. Herudover bemærker DI, at der bør være en særskilt hjemmel i loven til at tage individuelle hensyn. DI mener, at fuld vægt på generelle effektiviseringskrav er bedre end individuelle krav baseret på en ikke-egnet benchmarkingmodel. DI finder derfor, at der bør åbnes for, at der i højere grad kan lægges vægt på generelle effektiviseringskrav i hele første reguleringsperiode, hvormed der kan udøves større forsigtighed i udmøntningen af individuelle krav eller helt at udlade disse, hvis en velfungerende og egnet benchmarkingmodel ikke er klar. På den måde kan benchmarkingmodellen i den første reguleringsperiode med årlig benchmarking løbende udvikles og forbedres frem mod en egnet og velfungerende model.

NOE Net henviser til, at der kan være særlige fordyrende rammevilkår, herunder ift. benchmarkingmodellen, fx straksafskrivninger i områder med negativ befolkningstilvækst og kystnært klima (korrosion), der fordyrer drift og vedligeholdelsesomkostninger.

Radius Elnet mener, at individuelle effektiviseringskrav fra benchmarking risikerer at underminere selskabernes økonomiske grundlag og ødelægge de ellers sunde incitament i reguleringen. Et "krav" er alene en reduktion i de tilladte indtægter, som ikke i sig selv giver anledning til effektiviseringer eller samfundsøkonomiske gevinster. En begrundelse for individuelle effektiviseringskrav fra benchmarking af den økonomiske effektivitet er et hensyn om at dele potentielle effektiviseringsgevinster med forbrugerne. I den forbindelse bemærker Radius Elnet, at de effektiviseringsgevinster, som selskaberne måtte realisere, automatisk kommer forbrugerne til gode over tid. Radius Elnet er meget skeptisk over for anvendelsen af individuelle effektiviseringskrav baseret på benchmarking af den økonomiske effektivitet. Radius Elnet finder, at der er en betydelig risiko for, at nogle netvirksomheder får fastsat usaglige krav på basis af en model, der ikke er tilstrækkelig retvisende og valid. Radius Elnet finder derfor, at der ikke bør kunne

udmøntes individuelle krav, før der foreligger en gennemarbejdet og valid model. Individuelle effektiviseringskrav udmålt på et usagligt grundlag er mere problematiske end generelle effektiviseringskrav. Radius Elnet foreslår derfor, at lovforslaget justeres, så ministeren bemyndiges til at kunne suspendere udmøntningen af individuelle krav. Alternativt bør lovforslaget fastslå, at der i udmøntningen af individuelle effektiviseringskrav i de første år skal tages øgede forsigtighedshensyn. Det foreslås endvidere, at Energitilsynet får hjemmel til at erstatte individuelle effektiviseringskrav med generelle effektiviseringskrav for såvel branchen som helhed som for enkelte selskaber. Det bør fremgå af bemærkningerne, at bestemmelsen bør tages i anvendelse, såfremt benchmarkingen giver sig udslag i ulogiske resultater. Dette kan være relevant, hvis der ikke kan frembringes en robust og valid model, eller hvis modellen vurderes ikke at kunne anvendes som sammenligningsgrundlag for udvalgte selskaber med særlige forhold.

SEAS-NVE Net bemærker vigtigheden af at sikre, at en ny benchmarkingmodel bør tage højde for netvirksomhedernes forskellige forhold.

Sekretariatet for Energitilsynet finder det positivt, at det alene er rammerne for udmøntningen af effektiviseringskravene, der foreslås fastsat på bekendtgørelsesniveau, og at regler om rammer for udformningen af den konkrete benchmarkingmodel vil ske med udgangspunkt i anbefalingerne fra Benchmarkingekspertgruppen. Det fremgår dog ikke klart, hvordan anbefalingerne fra ekspertgruppen vil implementeres i en bekendtgørelse. Endvidere fremgår det heller ikke klart, hvad der vil være op til energi-, forsynings- og klimaministeren at fastsætte, og hvad der vil være op til Energitilsynet at fastsætte.

Syd Energi Net mener, at der efterhånden er så få sammenlignelige selskaber, at en benchmarkingøvelse ikke vil vise et korrekt billede, uanset hvor god modellen bliver. Syd Energi Net finder, at et ensidigt fokus på benchmarking vil fjerne værdien fra selskaberne og gøre dem mindre attraktive for fusionspartnere.

Dansk Energi finder, at effektiviseringskrav bør fastsættes som et absolut beløb udmøntet på et netselskabs påvirkelige omkostninger, som er de eneste omkostninger, der kan påvirkes inden for en tidshorisont på 5 år. Dette vil være et element i at sikre, at der ikke opstår for store effektiviseringskrav set i sammenhæng med, at et netselskab også gennemfører effektiviseringer af egen kraft, og at de faktiske omkostninger dermed allerede kan være lavere end omkostningsrammen. Syd Energi Net finder, at selve opgørelsen af effektiviseringskrav udelukkende bør kunne ske på de påvirkelige og sammenlignelige omkostninger. Dermed vil det sikres, at der ikke stilles krav, der er større end potentialet i det enkelte netselskab.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget lægger op til, at Energitilsynet skal udmønte individuelle effektiviseringskrav baseret på benchmarking. Det forventes, at der vil blive fastsat

regler om de overordnede rammer for benchmarking, herunder vedrørende udmøntningen af effektiviseringskrav. Det forventes dog, at Energitilsynet vil få brede rammer til at beregne og udmelde effektiviseringskrav.

Benchmarkingekspertgruppen har fremlagt deres rapport den 1. februar 2017. Ekspertgruppens afrapportering indeholder et konkret forslag til benchmarkingmodel baseret på tilgængelige data for 2014. Ekspertgruppens afrapportering indeholder herudover anvisninger til procedurer for den fremadrettede genberegning af benchmarkingmodellen, der forventes at finde anvendelse første gang i 2018 baseret på indberettede data for 2017, og påvirke netvirksomhedernes indtægtsrammer for 2019.

Ekspertgruppen har identificeret en række særlige fokusområder og analyser, som kan styrke datagrundlaget fremadrettet. Anvendelse af et opdateret og styrket datagrundlag ved genberegning af benchmarkingmodellen forventes at reducere modellens usikkerheder betragteligt. Desuden anbefales det, at benchmarking gentages årligt i første reguleringsperiode, hvor modellen stadig er under udvikling. Dette med henblik på, at modelspecifikationerne og resultaterne bliver så retvisende som muligt.

Energistyrelsen vurderer, at der udestår noget arbejde med benchmarkingmodellen, før den vurderes at være robust nok til at kunne anvendes til udmøntning af saglige individuelle krav. At benchmarkingmodellen ikke forventes endelig færdig kalibreret ved reguleringens opstart beskrives allerede i lovforslaget. Blandt andet lægges der op til, at der i første reguleringsperiode benchmarkes årligt (med udmøntning af effektiviseringskrav fra 2019). Dette vil give mulighed for løbende forbedring og indarbejdelse af erfaringer fra tidligere års benchmarking. Fra anden reguleringsperiode fremgår af lovforslagets bemærkninger, at der forventes fastsat regler om, at der alene vil skulle udmeldes individuelle effektiviseringskrav for hele reguleringsperioden baseret på benchmarking før reguleringsperiodens start.

Elreguleringsudvalget anbefalede, at der kun bør udmeldes generelle krav, indtil der er en brugbar og robust benchmarkingmodel.

Det vil derfor blive tilkendegivet i lovbemærkningerne, at der på bekendtgørelsesniveau vil gives mulighed for at undlade at udmelde individuelle effektiviseringskrav, og i stedet fastsætte og udmelde et effektiviseringskrav, som træder i stedet for de individuelle effektiviseringskrav, hvis Energitilsynet vurderer, at benchmarkingmodellen ikke på robust vis kan fastsætte individuelle effektiviseringskrav. Dette kan både ske på virksomhedsniveau eller i forhold til sektoren i sin helhed.

Det vil endvidere indgå i lovbemærkningerne, hvordan det effektiviseringskrav, der træder i stedet for det individuelle effektiviseringskrav, vil skulle fastsættes. Det vil indgå, at der på bekendtgørelsesniveau vil fastlægges nærmere kriterier for, hvordan Energitilsynet i givet fald fastsætter effektiviseringskrav, der træder i stedet for det individuelle effektiviseringskrav. Det er også tilføjet i lovbemærkningerne, at der desuden i første reguleringsperiode forventes fastsat yderligere forsigtighedshensyn, fx et loft over hvor stort en netvirksomheds individuelle effektiviseringspotentiale kan være.

Energistyrelsen finder det ikke hensigtsmæssigt, at der fastlægges regler om, at det individuelle effektiviseringskrav beregnes på baggrund af den omkostningsbase, der er påvirkelig på kort sigt. Det vil være op til Energitilsynet at fastsætte udmøntningshastighed af effektiviseringspotentialet for eksempel for driftsomkostninger og kapitalomkostninger. Udmøntningshastigheden kan være forskellig, afhængig af hvor påvirkelige omkostninger er på sigt.

Hvis en netvirksomhed af egen kraft har reduceret sine omkostninger med det pålagte effektiviseringskrav, så skal effektiviseringskravet fortsat reducere indtægtsrammen. Det skyldes, at effektivisering af det opgjorte effektiviseringspotentiale ikke kan betragtes som en ekstraordinær effektivisering.

1.6.4 Standardisering af kapitalomkostninger

I relation til benchmarking, hvor netselskaberne forsøges sammenlignet direkte, ser SEAS-NVE Net et behov for standardisering af kapitalomkostninger for at sikre, at forskelle i nettenes alder ikke i sig selv medfører effektiviseringskrav. SEAS-NVE Net mener dog ikke, at dette bør have sammenhæng til indtægtsrammens forrentningsrammeelement.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der forventes hverken at blive fastsat regler om standardisering af kapitalomkostninger vedrørende benchmarkingen eller i indtægtsrammen. Energitilsynet kan inden for rammen for benchmarking vælge at benchmarke netvirksomhederne på grundlag af standardiserede kapitalomkostninger. Det vurderes dog ikke hensigtsmæssigt at fastsætte regler herom.

1.6.5 Dobbelttælling

Dansk Energi mener, at det i den nye regulering eksplicit bør sikres, at der i forbindelse med udmøntning af effektiviseringskrav ikke sker dobbelttælling af effektiviseringskrav. En mulig model, der vil være med til at sikre, at dobbelttælling undgås i praksis, er, at selskaberne alene pålægges det højeste af et generelt og et individuelt krav. Den konkrete model bør beskrives i lovbemærkningerne.

Radius Elnet fastslår, at løsningen af dobbelttællingsproblemet er kompleks, men samtidigt er afgørende for en holdbar udmøntning af reguleringen. Radius mener, at lovforslaget bør suppleres med en beskrivelse af en eller flere konkrete metoder

til at undgå dobbelttælling af effektiviseringskrav. Radius støtter det i Dansk Energi's hørings svar beskrevne løsningsforslag.

Også SEAS-NVE Net finder, at det i lovforslaget bør uddybes, hvorledes det sikres, at der ikke skal ske dobbelttælling.

Syd Energi Net finder, at det skal være helt tydeligt i reguleringen, at man ikke kan modtage dobbeltkrav for samme omkostninger.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det bemærkes i lovforslaget, at det ikke er hensigten med reguleringen, at der sker en dobbeltudmelding ved pålæg af både et individuelt og et generelt effektiviseringskrav. Til det formål forventes der blive fastlagt regler på bekendtgørelsesniveau om, at Energitilsynet vil skulle korrigere de generelle effektiviseringskrav med den reelle produktivitetsudvikling, der måles i benchmarkingens effektive frontvirksomheder. Dette vil præciseres i lovforslaget. Metoden kræver noget datagrundlag, som først vil kunne indhentes i løbet af den første reguleringsperiode. Det vil derfor også præciseres i lovforslaget, at det vil indgå på bekendtgørelsesniveau, at Energitilsynet i en overgang indtil datagrundlaget er på plads alene vil skulle udmønte et effektiviseringskrav, der fastsættes på baggrund af det højeste af enten det generelle eller det individuelle effektiviseringskrav.

1.6.6 Forhøjet generelt effektiviseringskrav i 2018

SEAS-NVE Net savner en klar argumentation for, at de generelle krav forhøjes i 2018.

Sekretariat for Energitilsynet er enig i, at det ikke er muligt at pålægge individuelle effektiviseringskrav for 2018, men finder ikke, at det fremgår klart af lovforslaget, hvordan det fastsatte niveau for de generelle effektiviseringskrav for 2018 opgøres. Konkret spørger SET, hvad tillægget på 0,4 pct. af omkostningsrammen bygger på.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det bemærkes indledningsvis, at lovforslaget er blevet ændret, således at der nu er tale om et ekstra effektiviseringskrav, der foreslås pålagt i 2018. Det ekstra krav i 2018 er begrundet i, at der ikke udmøntes individuelle effektiviseringskrav i dette år.

De 0,4 pct. af omkostningsrammen er udregnet på baggrund af størrelsen på de effektiviseringskrav, der får direkte effekt på netvirksomhedernes tilladte indtægter i den gældende regulering. De 0,4 pct. er således baseret på tidligere vurderede samlede effektiviseringspotentialer.

1.7 Asset management

Dansk Industri er som sådan enige i, at en certificering af asset management vil være en uproportional omkostning især for de mindre virksomheder. Dansk Industri

finder dog godt, at der kunne indsættes krav om en mindre omfattende øvelse, fx en vedligeholdelses- og/eller investeringsplan, som kan være med til at sikre, at der løbende sker investeringer i nettet til gavn for forsyningssikkerheden i fremtiden.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, mener, at et asset management-system ville have været et godt supplement. FRI kan forstå Energistyrelsens argumentation om, at et krav om certificeret asset management kan være for omkostningstungt for virksomhederne. FRI anbefaler, at selskaberne skal udarbejde og løbende opdatere vedligeholdelses- og investeringsplaner for den samlede aktivbase. Dette skal sikre/dokumentere, at selskabet i sin økonomi har taget højde for optimal og effektiv drift med en høj forsyningssikkerhed på både kort og lang sigt. Der opfordres til, at Sekretariatet for Energitilsynet bliver bemyndiget til at udarbejde en bekendtgørelse om nærmere krav til indhold af vedligeholdelses- og investeringsplanerne samt teknisk og økonomisk tilsyn med planerne.

Radius Elnet er enig i, at EI-reguleringsudvalgets anbefaling ikke følges for at undgå detailregulering. Radius Elnet anser dog asset management som et vigtigt værktøj, der er med til at sikre en optimal udnyttelse og effektiv drift af anlægsaktiverne over deres levetid. Radius Elnet bemærker endvidere, at manglende asset management i nogle netvirksomheder kan have afledte negative konsekvenser for andre selskaber, fordi det kan have betydning for datakvalitet til fx benchmarking. Radius Elnet finder derfor, at det er nødvendigt, at der indføres alternative mekanismer i lovgivningen, som sigter på at øge datakvaliteten. Det kan fx være krav om, at selskaberne skal redegøre for, hvilke egenkontroller der er gennemført i selskabet med henblik på at sikre en høj kvalitet af de tekniske data, der indberettes. Endvidere foreslår Radius Elnet, at der stilles krav til, at der gennemføres ekstern teknisk audit på de tekniske data, som indgår i Sekretariatet for Energitilsynets årlige benchmarking.

Syd Energi Net støtter ministeriets anbefaling om ikke at stille krav til certificering af asset management. Asset management er et godt redskab til, at der reinvesteres optimalt og effektivt i elnettet. Denne fordel kan opnås uden en omkostningsfuld certificering.

Energistyrelsens bemærkninger:

I lovforslaget lægges der op til, at netvirksomhederne inden for den økonomiske ramme selv kan planlægge investeringer og drift af deres net. Det vurderes derfor ikke hensigtsmæssigt på kort sigt, at netvirksomhederne samtidig skal udarbejde vedligeholdelses- og investeringsplaner for den samlede aktivbase. Det skyldes i særlig grad, at det ikke vurderes, at Energitilsynet har de nødvendige tekniske kompetencer på nuværende tidspunkt til at modtage disse planer, samt at det er usikkert, om formålet med kravet i den nye regulering ville stå mål med de øgede ressourcer, det ville medføre.

Energistyrelsen kan dog ikke afvise, at der senere vil blive fastsat regler om vedligeholdelses- og investeringsplaner for den samlede aktivbase, såfremt dette kan vise sig som et hensigtsmæssigt redskab. Dette vil kræve lovændring.

Forslaget fra Radius om, at der bliver fastsat regler om en teknisk audit af det data, netvirksomhederne indberetter til benchmarkingen, gennemføres ikke. Det vurderes, at Energitilsynet bør vurdere kvaliteten af det indberettede data. Ifølge lovforslaget vil ministeren skulle fastsætte regler om de overordnede rammer for benchmarking. Det vil heri kunne indgå, at Energitilsynet skal fastsætte krav til data med henblik på at øge datakvaliteten.

1.8 Leveringskvalitet

Radius Elnet mener principielt, at langsigtede mål for leveringskvalitet bør baseres på en samfundsøkonomisk analyse af det optimale niveau. Radius Elnet finder, at der kan beregnes et fast langsigtet mål for leveringskvalitet, som fastholdes over en længere årrække end en reguleringsperiode på 5 år ud fra Energitilsynets historiske data for leveringskvalitet, bl.a. for at minimere betydningen af stokastiske udsving i enkelte år. Der bør være plads til en naturlig variation af leveringskvalitet med nettets alder, uden at det fører til økonomiske sanktioner, som vil medføre stigende omkostninger for forbrugerne.

Radius Elnet finder derudover, at det bør undersøges nærmere, hvorvidt leveringskvaliteten som performanceparameter kan øge forklaringsgraden i en integreret benchmarkingmodel. Radius Elnet mener, at det i givet fald kan fjerne behovet for isolerede sanktioner for utilstrækkelig leveringskvalitet.

Dansk Energi finder ikke, at en skærpet straf til netselskaber ved gentagne overskridelser af tærskelværdier kan håndteres på mekanisk vis. Dansk Energi finder derfor, at der bør anlægges en mere aftalebaseret tilgang.

SEAS-NVE Net finder det unødvendig detailregulering, at der skal fastsættes mål for leveringskvalitet såvel på aggregeret som på enkeltkundeniveau.

Syd Energi Net støtter, at forbrugerne skal have en høj leveringskvalitet, men mener, at der i udmøntningen af kravet til leveringskvalitet bør tages hensyn til, at det er markant dyrere at sikre den samme høje leveringskvalitet i landområder end i byområder.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det på nuværende tidspunkt tilgængelige datagrundlag er utilstrækkeligt til at gennemføre en samfundsøkonomisk analyse af det hensigtsmæssige niveau for leveringskvalitet. Der igangsættes dog et analysearbejde, der skal afklare, om og hvordan en model for direkte forbrugerkompensation vil kunne implementeres ved overgangen til anden reguleringsperiode. I den forbindelse vil der lægges vægt på at sikre, at reguleringen af leveringskvalitet i højere grad tager højde for samfundsøkonomien.

Ved anvendelse af historisk data for leveringskvalitet over 5 år minimeres stokastiske udsving, samtidig med at den leveringskvalitet, som forbrugerne oplever i dag, afspejles. Forbrugerne har i de seneste år oplevet en høj leveringskvalitet, som bl.a. skyldes, at store dele af nettet er blevet kabellagt. Det vurderes hensigtsmæssigt, at målet for leveringskvalitet også fastsættes under hensyntagen hertil.

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at krav til leveringskvalitet lempes for ældre net. Endvidere vurderes det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte regler om parametre i benchmarkingmodellen, idet det er Energitilsynet, som på baggrund af ekspertgruppens anbefalinger udvikler benchmarkingmodellen.

En mere aftalebaseret tilgang til gentagne overskridelser af målet for leveringskvalitet, som foreslået af Dansk Energi, ville kræve, at netvirksomhederne udarbejder asset management planer. Det er i dag kun få netvirksomheder, som anvender asset management.

Det bemærkes, at forslaget om at der på bekendtgørelsesniveau vil fastsættes mål for leveringskvalitet på både aggregeret og enkeltkundeniveau, følger gældende praksis.

I modellen, der ifølge lovforslaget forventes fastsat på bekendtgørelsesniveau, vil der til forskel for modellen under den gældende regulering ikke længere indgå individuelle tærskelværdier, som tager hensyn til forskelle i antallet kunder og km net mellem netvirksomheder. Dette vurderes som hensigtsmæssigt, fordi der hermed vil opnås øget gennemsigtighed og forudsigelighed.

1.9 Nettab

Dansk Energi finder, at nettabsomkostningen drives af den fulde transporterede mængde el og ikke den leverede mængde el. Netselskaber bør sikres en fuldstændig nettabskompensation til netselskaberne, da nettabets størrelse er drevet af udefrakommende behov for transport af el. Derudover skal udligningsordningen ændres, så der sker en højere grad af udligning til de selskaber, som har en høj grad af VE, således at alle elkunder i Danmark bidrager til det nettab, som øget grøn elproduktion medfører.

Syd Energi Net finder, at nettabet for netselskabet er eksogent givet, og at netselskabet kun kan påvirke niveauet i begrænset omfang. Indtægtsrammetillægget for nettabet bør således dække hele nettabet, og der bør ikke indføres væsentlighedskriterier. Indtægtsrammetillægget til dækning af nettabsomkostninger, bør opgøres med baggrund i de faktiske omkostninger for de enkelte netselskaber.

Vestjyske Net 60 kV finder, at omkostningsbyrden vedrørende nettab tilfalder transportøren, og der bør derfor i højere grad udlignes på baggrund af transporteret og ikke leveret mængde. Vestjyske Net 60 kV foreslår, at den nye model for indregning af omkostninger til nettab udvides på en sådan måde, at den tager

højde for omkostninger til nettab ved transport af VE-energi samt øvrig decentral produceret strøm.

Energistyrelsens bemærkninger:

Størrelsen af kompensationen for nettab vil blive fastsat ved bekendtgørelse. Lovforslaget indeholder således ikke den endelige model. Det bemærkes dog, at lovforslaget ikke giver mulighed for, at netvirksomhederne kan få dækket de faktiske omkostninger i forholdet 1 til 1, fordi der bør være et incitament til at reducere nettab.

Den model, som i øvrigt forventes fastsat med henblik på at kompensere for nettab opererer med fuld recalibrering ved en reguleringsperiodes afslutning, dvs. at de gennemsnitlige omkostninger i den foregående reguleringsperiode vil danne grundlag for beregningen af nettab i den efterfølgende reguleringsperiode. I forhold til første reguleringsperiode er det anført i høringsudkastet, at der forventes taget udgangspunkt i perioden 2012-2014. Det vurderes imidlertid, at der ikke herved er mulighed for at tage højde for eventuelt øget decentralt produceret el nettilsluttet i perioden op til reguleringens start i 2018. Lovforslagets bemærkninger vil derfor blive ændret, således at der forventes taget udgangspunkt i det gennemsnitlige nettab i perioden 2014-2016 ved reguleringsperiodens start i 2018.

Herudover forventes modellen at føre til justering af tillægget for nettab i løbet af reguleringsperioden for pris og leveret mængde i forhold til ultimo i den forudgående reguleringsperiode. Transporteret mængde elektricitet kan være en bedre indikator end leveret mængde elektricitet. Energistyrelsen har imidlertid ikke de nødvendige data. Der vil blive igangsat en analyse for at afdække, om der er robust data tilgængeligt for at kunne vurdere signifikansen af transporteret mængde el på nettabet, samt om det er en bedre indikator. I givet fald vil det kunne føre til en ændring af modellen inden for den første reguleringsperiode, hvilket vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

Endvidere vil lovforslaget ændres således, at det fremgår, at Energitilsynet efter ansøgning vil kunne forhøje en netvirksomheds indtægtsramme i ekstraordinære tilfælde, hvor en netvirksomhed på grund af en udvikling i eksogene forhold af betydning for nettab, som afviger væsentligt fra de forudsætninger, der ligger til grund for den kompensation, som ydes gennem de løbende justeringer af indtægtsrammen, oparbejder et væsentligt negativt resultat af den primære drift. En forhøjelse vil i sådanne tilfælde kunne fastsættes skønsmæssigt.

Der forventes ikke ved første udmøntning fastlagt regler om brug af væsentlighedskriterier, som det sker efter gældende ret. Det vil også på bekendtgørelsesniveau skulle sikres, at der ikke ydes dobbeltbetaling i forhold til den gældende ordning i § 7 i bkg. om nettilslutning af vindmøller og pristillæg for vindmølleproduceret elektricitet m.v.

Udligningsordningen for tilslutning af vindmøller er ved at blive analyseret. I den forbindelse vil der blive set på om udligningsordningen skal udvides til at omfatte yderligere nettab.

1.10 Energispareindsatsen

Dansk Energi foreslår at ændre princippet om, at reguleringen af for meget henholdsvis for lidt opkrævede beløb til netselskabernes energispareindsats skal håndteres i indtægtsrammen. Dansk Energi vurderer, at det vil blive administrativt tungt, hvis diverse differencebeløb skal føre til forhøjelse henholdsvis reduktion af indtægtsrammen.

De Frie Energiselskaber foreslår, at omkostninger til energibesparelser bliver indeholdt i selskabernes indtægtsrammer for at sikre et mere effektivt pres på selskaberne til at levere bedst og billigst. Ifølge de Frie Energiselskaber er der grundlæggende problemer med at holde styr på omkostningerne ifm. energispareordningen og den økonomi, der knytter sig hertil. Dette gælder uanset, om der er tale om uforsvarlige omkostninger til administration eller kontingenter, som der i dag kan være opkrævet såvel inden for som uden for rammen. De Frie Energiselskaber mener, at tilsynet i dag står meget dårligt ift. at kontrollere, hvorvidt posteringer foretages såvel inden for som uden for rammen. Der er ingen sanktioner, til trods for at fejl forekommer.

Foreningen Rådgivende Ingeniører, FRI, understøtter, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om indregning af indtægter og omkostninger knyttet til energispareindsatsen. FRI opfordrer til, at driften omkring energispareindsatsen også bliver omfattet af effektiviseringskrav. FRI præciserer, at det er centralt, at reguleringen sikrer, at selskaberne kan dokumentere en total adskillelse mellem økonomien i driften af nettet og energispareindsatsen.

Sekretariatet for Energitilsynet bemærker, at der i lovforslaget lægges op til, at håndteringen af omkostninger og indtægter relateret til energibesparende aktiviteter og afviklingen af differencer mellem disse skal ske på bekendtgørelsesniveau. I denne forbindelse henviser Sekretariatet for Energitilsynet til, at elforsyningslovens § 22, stk. 8, 3. punktum, allerede bestemmer, at: "For meget henholdsvis for lidt opkrævede beløb reguleres via midlertidige prisændringer i det følgende regnskabsår." Sekretariatet for Energitilsynet bemærker, at bestemmelsen således tager stilling til, hvornår en evt. forskel mellem omkostninger og opkrævede indtægter til energibesparende aktiviteter (herefter benævnt energisparedifferencer) skal være udlignet, og at der i udkastet til lovforslaget ikke lægges op til, at § 22, stk. 8, ændres, ej heller hvad retsvirkningen er, hvis netvirksomheden ikke udligner energisparedifferencer i det følgende regnskabsår. Sekretariatet for Energitilsynet henviser til, at sekretariatet ikke har kompetence til at afgøre, om energisparedifferencer bør være udlignet i det følgende år eller ej. Det er Energistyrelsen, der har kontrol- og tilsynsopgaven med energispareordningen. Sekretariatet for Energitilsynet fremhæver, at der på netop dette område om energisparedifferencer mangler en nærmere afklaring om håndteringen. Det

skyldes bl.a. en forskel i afviklingen af energispareforskelle på tværs af sektorerne el og gas, hvor der ifølge Sekretariatet for Energitilsynet kunne overvejes en ensretning. Ligeledes har flere netvirksomheder over for Sekretariatet for Energitilsynet udtrykt et behov for at kunne opkræve energispareforskelle i egen favør over en længere årrække for at undgå store tarifstigninger i et enkelt eller to år. Sekretariatet for Energitilsynet er derfor enig i betragtningen om, at de nærmere regler om afviklingen af energispareforskelle bør ske på bekendtgørelsesniveau, nærmere bestemt i energisparebekendtgørelsen. Sekretariatet for Energitilsynet foreslår i den forbindelse, at elforsyningslovens § 22, stk. 8, 3. punktum, slettes, således at bestemmelserne om afvikling kan fastlægges i energisparebekendtgørelsen og ikke på lovniveau.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er ikke hensigten med lovforslaget, at afvigelser mellem en netvirksomheds årlige omkostninger og dennes indtægter i forbindelse med energispareindsatsen, såkaldte energispareforskelle, skal føre til forhøjelse henholdsvis reduktion af en netvirksomheds indtægtsramme. Indtægter og omkostninger forbundet med energispareindsatsen vil således fortsat skulle holdes regnskabsmæssig adskilt.

Lovforslaget vil imidlertid ændres, således at det foreslås, at § 22, stk. 8, 3. pkt., hvorefter for meget henholdsvis for lidt opkrævede beløb reguleres via midlertidige prisændringer i det følgende regnskabsår, vil udgå. Dette vil indebære, at håndtering af de såkaldte energispareforskelle fremover dels vil ske efter regler, der vil fastsættes med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse for ministeren om at fastsætte regler i forhold til dækning af netvirksomhedernes omkostninger til energispareforpligtelser og dels efter regler, der fastsættes med hjemmel i den foreslåede bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler i forhold til opgørelse og afvikling af forskelle. En ændring af lovforslaget med dette indhold har efter afgivelsen af ovenstående kommentarer været i ekstern høring. Høringskommentarerne angående dette ændringsforslag behandles nedenfor under høringsnotatets afsnit 4, angående bl.a. regulering af energispareforskelle.

1.11 Tab på debitorer

Dansk Energi mener, at der bør være 1 til 1 dækning af alle tab på debitorer, inklusive tab på andre debitorer end elhandlere. Dette skyldes, at netvirksomhederne også i engrosmodellen vil opleve tab på debitorer grundet slutforbrugeres tyveri af el og manglende betaling af tilslutningsbidrag og gebyrer faktureret direkte fra netselskabet til slutkunden. Selskabernes muligheder for at nedbringe disse tab er stort set ikke-eksisterende. Det er Dansk Energis opfattelse, at forligskredsen i forbindelse med lovændringen i 2015 om tilpasningen af Engrosmodellen (Lov nr. 577 om ændring af lov om elforsyning (Justering og udskydelse af Engrosmodellen og udskydelse af leveringspligten) af 4. maj 2015) fastlagde, at der skulle ske 1 til 1 dækning af tab på alle debitorer, og Dansk Energi mener, at lovforslaget bør justeres i overensstemmelse hermed. Dansk Energi bemærker i forbindelse hermed, at forligskredsen ikke i den forbindelse lagde op til, at der skulle være et væsentlighedskriterium herfor.

Også Radius Elnet opfordrer til, at tab som følge af elforbrugerens manglende betaling bør dækkes. Radius Elnet mener, at den foreslåede regulering vil give uhensigtsmæssige incitamenter til netvirksomhederne mhp. at opdage strømtyve. Indtil opdagelse anses den stjålne energi som nettab. Opdagelse af en strømtyv medfører, at energi konverteres fra nettab til en leverance, hvor der skal betales energifgifter og tariffer mv., og hvor der som udgangspunkt ikke er en betalingsdygtig "kunde". Omkostningerne, og dermed den økonomiske risiko for netvirksomheden, øges i takt med afsløringen af strømtyveri, og dette er hverken hensigtsmæssigt eller logisk. Incitamentet til at opdage en strømtyv er med lovforslaget således ikke naturligt til stede, og det er alene op til netvirksomhedernes moralske indstilling, om de vil bruge ressourcer på at opdage strømtyve. Incitamentet til at opdage strømtyve og følge op på sagerne øges, hvis der ikke samtidigt er en økonomisk straf via benchmarking eller økonomisk risiko i forhold til omkostningsrammen.

Energistyrelsens bemærkninger:

En netvirksomheds omkostninger i forbindelse med tab som følge af elforbrugerens manglende betaling, herunder strømtyveri, vil efter lovforslaget indgå i netvirksomhedernes indtægtsrammer ved, at en netvirksomheds omkostningsramme ved påbegyndelse af en ny reguleringsperiode vil fastsættes med udgangspunkt i netvirksomhedens gennemsnitlige årlige omkostninger i den forudgående reguleringsperiode. Det vurderes, at der er tale om omkostninger, som er forholdsvist faste over årene, hvorfor de anses for at være egnede til at indgå i omkostningsrammen via den 5-årige fastsættelse af omkostningsrammen, frem for at skulle give anledning til årlige justeringer. Til sammenligning hermed anses tab på grund af en elhandelsvirksomheds manglende betalinger, eksempelvis i forbindelse med en elhandelsvirksomheds konkurs, som enkeltstående hændelser, hvor der er risiko for tab i en størrelsesorden, som gør det hensigtsmæssigt, at en netvirksomheds indtægtsramme justeres ved den årlige fastsættelse af indtægtsrammerne.

Der henvises i øvrigt til, at udrulningen af fjernaflæste målere vil bidrage til at dæmpe op for strømtyveri pga. målerens tekniske udformning. Udrulningen af fjernaflæste målere skal ske inden udgangen af 2020.

Det vil som udgangspunkt inden for nogle overordnede rammer, der vil fastsættes af ministeren, være op til Energitilsynet at fastsætte de nærmere rammer for benchmarkingen, herunder de forhold, som der tages højde for ved virksomhedernes benchmarking.

1.12 Differencer

Dansk Energi finder, at håndteringen af differencer i forbrugernes favør vil være uændret, og henviser til, at det fremgår af lovbemærkningerne, at differencerne – ligesom i dag – fremover skal tilbagebetales inden for 2 år, og at de pålægges en strafrente. Dansk Energi skriver endvidere, at der for differencer i selskabernes

favør foreslås en ændret håndtering, idet det foreslås, at der fremover arbejdes med et saldossystem. Dansk Energi er enig i ændringen, idet de mener, at det vil betyde en administrativ lettelse for selskaberne og Energitilsynet.

Dansk Energi foreslår, at differencebeløb behandles ved siden af indtægtsrammen, frem for at føre til forhøjelse henholdsvis reduktion af indtægtsrammen. Dansk Energi understreger behovet for forslaget om, at den maksimale saldo i den første reguleringsperiode skal forhøjes som følge af videreførte differencer fra 2017. Dansk Energi finder endvidere, at der også bør gives mulighed for, at den maksimale saldo kan forhøjes i en periode, såfremt Energitilsynets afgørelser er forsinkede. Dansk Energi mener, at den pålagte strafrente for forrentningen af differencer i forbrugernes favør i dag er for høj.

SEAS-NVE Net finder det positivt, at differencer fra den nuværende regulering kan opkræves og afvikles i første reguleringsperiode, men mener, at der skal være mulighed for forlængelse af opkrævningsperioden ud over første reguleringsperiode ved særligt store eller uafklarede differencer. SEAS-NVE Net mener også, at der bør være mulighed for forhøjelse af den maksimale saldo, eksempelvis pga. manglende tilbagemelding fra Energitilsynet. Der savnes endvidere i relation til indførelse af loft over differencesaldoen en nærmere analyse af, hvad det indebærer for henholdsvis et stort og et mindre selskab.

Energistyrelsens bemærkninger:

Dansk Energis gengivelse af lovforslagets bemærkninger vedrørende differencer i forbrugernes favør og beregning af saldo er ikke helt korrekt. Det følger af lovbemærkningerne, at de regler, som forventes fastsat, vil føre til, at en netvirksomheds differencesaldo ikke kan udvise en difference i elforbrugernes favør i mere end to år i træk. Dette svarer, modsat til hvad Dansk Energi skriver, ikke til gældende ret. Endvidere bemærkes det, at det ikke kun vil være differencer i virksomhedernes favør, der vil indgå i saldossystemet. Det er derimod påtænkt, som det også kommer til udtryk i lovbemærkningerne, at saldoen vil dannes ved løbende indregning af både differencer i elforbrugernes favør og differencer i virksomhedernes favør. Lovforslagets bemærkninger vil blive præciseret for at undgå misforståelse herom.

Det bemærkes endvidere, at det er meningen, at differencerne skal behandles ved siden af indtægtsrammen. En differencesaldo i virksomhedens favør vil kunne opkræves ud over indtægtsrammen uden at denne vil skulle forhøjes. Tilsvarende vil en differencesaldo i elforbrugernes favør ikke føre til en reduktion af indtægtsrammen. Dette vil blive præciseret i lovforslaget.

Forslaget om, at der skal være mulighed for en forhøjelse af den maksimale saldo for differencer i netvirksomhedens favør, såfremt Energitilsynets afgørelser er forsinkede, vil kunne mindske netvirksomhedernes incitamentet til løbende at undgå ophobning af differencer. Herudover bemærkes det, at fastsættelse af det konkrete loft som led i den forventede udmøntning af ministerens bemyndigelse vil

ske under afbalancering af de forskellige interesser. På den ene side virksomhedernes interesse i at kunne opkræve for lidt opkrævede beløb i et reguleringsår på et senere tidspunkt, på den anden side undgåelse af risiko for større prisændringer pga. ophobning af differencer over en længere periode.

Efter gældende ret svarer satsen for strafrenten, som en netvirksomhed skal betale indtil differencerne i forbrugernes favør er afviklet, til den rentesats, som efter renteloven betales efter forfaldsdatoen. Hermed har det været hensigten at skabe incitamenter for virksomhederne til at undgå, at de opkræver beløb ud over indtægtsrammen og for hurtigst mulig afvikling af for meget opkrævede beløb. Det er derfor ikke udelukket, at strafrenten ved udmøntningen af ministerens hjemmel vil blive fastsat som strafrentesatsen efter renteloven.

Til forslaget om, at det skal være muligt at forlænge opkrævningsperioden for differencer, der er opstået ved starten af den nye økonomiske regulering, ud over første reguleringsperiode, bemærkes det, at det i forbindelse med udmøntningen på bekendtgørelsesniveau vil overvejes, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt, at give Energitilsynet mulighed for at forlænge afviklingsperioden i særlige tilfælde, hvor afviklingen af prisdifferencer pga. størrelsen af differencerne opstået under gældende regulering vil føre til store prisforhøjelser. Dette vil præciseres i bemærkningerne til lovforslaget.

I forhold til SEAS-NVE's bemærkning om forholdet mellem en netvirksomheds størrelse og et loft for differencesaldoen i virksomhedens favør forventes problemstillingen håndteret ved, at loftet fastsættes som en procentdel af netvirksomhedens indtægtsramme i året.

1.13 Regnskaber og revision

Dansk Energi vurderer, at det ikke på nuværende tidspunkt er hensigtsmæssigt, at Sekretariatet for Energitilsynet gives mulighed for at fastsætte specifikke regnskabsregler, som afviger fra eller indskrænker reglerne i årsregnskabsloven. Det skyldes bl.a., at Sekretariatet for Energitilsynet ikke til Dansk Energis kendskab besidder egentlige regnskabsmæssige kompetencer. Dansk Energi finder derfor, at det, i det omfang reguleringsregnskabet skal udformes efter regler, som afviger fra årsregnskabsloven, bør fremgå af indtægtsrammebekendtgørelsen. Dansk Energi finder endvidere, at det bør præciseres, at afskrivningsregler skal tage udgangspunkt i årsregnskabsloven, medmindre der fremgår specifikke afvigelser i indtægtsrammebekendtgørelsen.

FSR – danske revisorer finder, at der kan opstå en situation, hvor årsregnskabet ikke skal revideres, men hvor der er krav om, at reguleringsregnskabet skal revideres. Dette vil i praksis indebære, at også årsregnskabet skal revideres, idet grundlaget for revision af reguleringsregnskabet vil være identisk med årsregnskabet. Der bør således være ens krav. Hvis der ønskes revision af alle reguleringsregnskaber, indebærer dette, at netvirksomhederne reelt ikke har mulighed for fravalg af revision eller valg af revision efter lempeligere standard (udvidet gennemgang). FSR kan i øvrigt tilslutte sig, at der åbnes for at fastsætte

nærmere regler om revision i en revisionsinstruks for området og vil anbefale, at en sådan udarbejdes hurtigst muligt efter vedtagelsen af loven.

SEAS-NVE Net finder, at ændrede regler og afvigelser fra årsregnskabslovens regler vil medføre væsentlige administrative byrder for netselskaberne og komplicere reguleringen unødigt.

Syd Energi Net vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt at lade Sekretariatet for Energitilsynet fastlægge specifikke regnskabsregler, hvorefter netselskaberne aflægger reguleringsregnskab. Syd Energi Net mener derimod, at det er hensigtsmæssigt, at reguleringsregnskaberne skal udarbejdes med baggrund i årsregnskabslovens bestemmelser. Såfremt der laves regler, som afviger fra årsregnskabslovens bestemmelser, bør disse fremgå direkte af indtægtsrammebekendtgørelsen. Derudover skal mulighederne for tolkning minimeres, og der bør indbygges en mulighed for, at Sekretariatet for Energitilsynet kan trække på eksterne, uvildige revisionselskaber.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energitilsynet bør fastsætte regler om, hvad der skal indgå i reguleringsregnskabet, fordi Energitilsynet er nærmest til at vurdere, hvad der er behov for i forhold til tilsynet med netvirksomhedernes regulatoriske økonomi. Reguleringsregnskabet, som skal bruges til fastsættelse af og tilsynet med overholdelse af indtægtsrammen, vil ligesom efter gældende ret skulle indeholde andre relevante oplysninger end dem, som angives i årsrapporten.

Det regulatoriske regnskab skal ses i sammenhæng med indtægtsrammebekendtgørelsen. Indtægtsrammebekendtgørelsen vil fastsætte regler om indtægtsrammernes indhold, herunder om fx driftsmæssige afskrivninger. Disse regler kan afvige fra reglerne i årsregnskabsloven. Det kan heller ikke udelukkes, at også Energitilsynets regler om indholdet af reguleringsregnskabet kan indeholde regler, som afviger fra de regler, der er indeholdt i årsregnskabsloven om indholdet af årsrapporten.

Der henvises til pkt. 1.4.2 i forhold til Energitilsynets ressourcer og kompetencer.

For så vidt angår spørgsmålet om revision, henvises der til, at det allerede fremgår af den gældende indtægtsrammebekendtgørelse og praksis i medfør heraf, at reguleringsregnskabet skal revideres. Det vurderes fortsat nødvendigt af hensyn til at kunne fastsætte og føre tilsyn med indtægtsrammerne. Heri ligger ikke et krav om revision af årsregnskabet efter årsregnskabsloven. Der er ikke nødvendigvis fuldt sammenfald mellem reguleringsregnskabet og årsregnskabet, selv om det i vidt omfang er de samme tal.

1.14 Energitilsynet

1.14.1 Energitilsynets rolle

Dansk Energi er overordnet set enig i en ambition om et styrket Energitilsyn, som potentielt set kan få videre beføjelser, end det er tilfældet i dag. En sådan udvidelse kræver foruden nødvendige kompetencer og ressourcer, at der i loven er formuleret klare formålsbestemmelser for bl.a. den økonomiske regulering. Dansk Energi vurderer, at de organisatoriske tilpasninger vil tage nogen tid, og at det derfor er vigtigt, at der bør udvises en ansvarlig balance i forhold til, hvor hurtigt Energitilsynet får nye beføjelser, og hvor hurtigt Energitilsynet reelt kan absorbere disse. Dette bør afspejles i lovbemærkningerne. Dansk Energi mener herudover, at det vil udgøre et retssikkerhedsmæssigt problem, hvis Energitilsynet bemyndiges til at udforme bekendtgørelser med materielt indhold. Da Energitilsynet som uafhængig myndighed ikke er underlagt ministeren eller det folkevalgte politiske system, mener Dansk Energi, at Energitilsynet alene bør kunne udstede bekendtgørelser af processuel karakter, og at materielle beslutninger fra tilsynet skal ske i form af afgørelser, som kan afprøves i Energiklagenævnet og domstolssystemet. Dansk Energi finder det nødvendigt, at det fremgår af lovbemærkningerne.

Landbrug & Fødevarer finder, at Energitilsynet bør styrkes og have øgede beføjelser, herunder gennem bemyndigelse af ministeren.

SEAS-NVE Net finder, at lovforslaget er præget af mange bemyndigelser til ministeren, som efterfølgende skal udmøntes i bekendtgørelser. Det samme gælder for bemyndigelser til Energitilsynet. Det vækker ligeledes bekymring, at der lægges op til, at Energitilsynet senere kan bemyndiges til fx fastsættelse af parametre til brug for fastsættelsen af WACC. Sidstnævnte bekymring begrundes i den manglende klagemulighed fra branchens side i tilfælde af, at Energitilsynet selv fastsætter regler.

Sekretariatet for Energitilsynet ser lovforslaget som et første skridt på vejen mod, at Energitilsynet i højere grad får ansvar for at udforme og implementere den økonomiske regulering inden for en ramme, der fastsættes ved lov. Lovbemærkningerne har imidlertid en detaljeringsgrad, der gør det vanskeligt på et senere tidspunkt at inddrage løbende læring og feedback fra Energitilsynet. Lovbemærkningerne bør i højere grad fokusere på at beskrive formålet og rammerne for reguleringen. Sekretariatet for Energitilsynet konstaterer endvidere, at lovforslaget ikke anfører noget om, at Energitilsynet skal have ansvar for at analysere og følge udviklingen i forsyningssektoren. Der er således ikke i udkastet til lovforslaget lagt op til at skabe bedre rammer for fremtidige justeringer af reguleringen, som ellers er et angivet mål i Forsyningsstrategien. Det er endvidere Sekretariatet for Energitilsynets vurdering, at Energitilsynets opgaver bør fastsættes på lovniveau for at sikre klare og stabile rammer for reguleringen.

Syd Energi Net bemærker, at netselskabet har haft uklare retningslinjer under den eksisterende regulering, og der er flere eksempler på, at de har måttet afvente

afgørelser fra Energitilsynet. Syd Energi Net finder, at der i loven lægges op til, at Energitilsynet skal have en større rolle ved fortolkning og udmøntning af lovtæst. Syd Energi Net ser i den forbindelse gerne, at reglerne er klare og utvetydige, så Energitilsynet kun træffer afgørelser ud fra gældende love og regler og ikke ud fra fortolkning og praksis. Det vil medføre et fald i klagesager og forkorte sagsbehandlingstiden. Enhver usikkerhed i reguleringen gør det dyrere og mere uhensigtsmæssigt bureaukratisk at være netselskab.

Energistyrelsens bemærkninger:

I modsætning til den gældende indtægtsrammeregulering foreslås, at lovforslaget alene fastsætter de overordnede rammer for en ny økonomisk regulering, mens de mere detaljerede regler fastsættes på bekendtgørelsesniveau. Der er således indbygget en vis fleksibilitet i reguleringen, og det vurderes muligt at inddrage løbende læring og feedback fra Energitilsynet. Det bemærkes i den forbindelse, at den nye økonomiske regulering opererer med 5-årige reguleringsperioder, hvor rammerne så vidt muligt ligger fast.

På baggrund af den del af regeringens Forsyningsstrategi, som vedrører et effektivt og transparent tilsyn, er der igangsat en analyse af, hvilken rolle Energitilsynet fremover skal have. Det vil bl.a. indgå i analysen, i hvilket omfang Energitilsynet bør få mulighed for at fastsætte regler ud over det, som foreslås fastsat i elforsyningsloven med dette lovforslag. Ministeren har i et vist omfang mulighed for at delegerer kompetence til regelfastsættelse til Energitilsynet. Afhængig af analysens konklusioner vil det blive vurderet, hvordan bestemmelsen skal anvendes, og om der er behov for yderligere lovændringer, herunder eventuel ændring af formålsparagraffen i elforsyningsloven.

1.14.2 Energitilsynets ressourcer og kompetencer

Dansk Energi mener, at en udvidelse af Energitilsynets beføjelser kræver, at tilsynet tilføres de nødvendige kompetencer og ressourcer.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, finder ligeledes, at en effektiv regulering kræver et effektivt eftersyn og opfølgning, og at Energitilsynet bør tildeles flere ressourcer både i forhold til medarbejderstab og i forhold til driftsbudgettet til at kunne indkøbe specialiseret viden.

Landbrug & Fødevarer finder, at Energitilsynet bør have tilført ressourcer til at lave analysearbejde.

Sekretariatet for Energitilsynet kan tilslutte sig den vurdering af øget ressourcebehov, som fremgår af lovforslaget. Energitilsynet tilføjer, at de omhandlede driftsmidler til indkøb af konsulentbistand og revisor til udformning af revisorinstruks ikke på det foreliggende grundlag kan skønnes nærmere, men at det må forventes at dreje sig om et beløb i en størrelsesorden, der ikke kan afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer. Sekretariatet for Energitilsynet mener, at høringsudkastet ikke tilstrækkelig præcis beskriver

Energitilsynets opgaver, herunder hvilke opgaver ministeren nu eller senere delegerer til Energitilsynet, hvorfor beskrivelsen af de administrative konsekvenser for Energitilsynet bør ses med tydeligt forbehold herfor. Sekretariatet for Energitilsynet kan ikke tilslutte sig vurderingen af, at det forventes, at udmøntningen af selve den økonomiske regulering vil føre til en reduktion af sekretariatets løbende ressourcebehov. Sekretariatet er af den opfattelse, at indførelse af væsentlighedskriterier i ansøgningsprocedurer i sammenhæng med den øvrige regulering ikke forventes at være udslagsgivende for et lavere ressourcebehov i sekretariatet. Tværtimod forventer sekretariatet, at der i implementeringsfasen af den nye regulering vil være et øget ressourcebehov. Sekretariatet for Energitilsynet finder, at beskrivelsen af de administrative konsekvenser bør indeholde beløbsmæssig angivelse af ovennævnte vurdering af det øgede ressourcebehov for Energitilsynet.

Radius Elnet mener, at der er en risiko for, at vurderingen af de administrative konsekvenser i lovforslaget vil medføre, at Energitilsynet ikke vil have de nødvendige ressourcer til at kunne administrere den nye økonomiske regulering. Det er afgørende for en succesfuld implementering og efterfølgende administration af en ny økonomisk regulering, at de relevante myndigheder tildes de nødvendige ressourcer. De historiske erfaringer viser, at det skaber en betydelig usikkerhed om de økonomiske rammer, hvis der opstår sagspukler og meget lange sagsbehandlingstider hos Energitilsynet.

SEAS-NVE NET bemærker, at det udvidede ansvar for Energitilsynet, som lovforslaget ligger op til, vil kræve væsentligt styrkede ressourcer og kompetencer i Energitilsynet.

Syd Energi Net mener, at hvis Energitilsynet skal have en større rolle, så vil det kræve et nødvendigt ressource- og kompetenceløft af især teknisk og regnskabsmæssig karakter. Dette gælder blandt andet i forbindelse med fastsættelse af de generelle og individuelle effektiviseringskrav.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget vurderer alene de økonomiske og administrative konsekvenser, som udspringer af lovforslaget.

Ifølge høringsudgaven af lovforslaget forventes udmøntningen af lovforslaget at føre til en reduktion af de løbende administrative omkostninger i Energitilsynet, bl.a. pga. øget forudsigelighed, og fordi det forventes fastsat, at forhøjelser af indtægtsrammen efter ansøgning i større omfang vil kræve opfyldelse af definerede økonomiske væsentlighedskriterier. Dog vurderes det, at Energitilsynets større ansvar om at monitorere reguleringen vil medføre, at de reducerede administrative omkostninger grundet færre ansøgninger vil opvejes. Dette er blevet præciseret i lovbemærkningerne.

De økonomiske og administrative konsekvenser for Energitilsynet, som vil udspringe af de bekendtgørelser, som vil blive fastsat med hjemmel i loven, vil blive vurderet i forbindelse med høring af udkast til bekendtgørelser.

1.14.3 Indhentelse af ekstern bistand

Dansk Energi bemærker, at ministeren delegeres meget vidtrækkende muligheder for at øge Energitilsynets finansieringsgrundlag. Dansk Energi finder, at lovbemærkningerne bør præcisere nøjagtigt, hvilke opgaver Energitilsynet kan indhente ekstern bistand til. Endvidere finder Dansk Energi, at det bør sikres, at netselskabernes indtægtsrammer justeres i de tilfælde, hvor Energitilsynet pålægger dem øgede omkostninger i form af dækning af ekstern bistand.

Også Sekretariatet for Energitilsynet bemærker, at det ikke fremgår klart, hvornår Energitilsynet kan indhente ekstern bistand for en netvirksomheds regning. Sekretariatet forventer, at det fastslås eventuelt i bekendtgørelse, hvornår sekretariatet kan indhente ekstern bistand.

Energistyrelsens bemærkninger:

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at ministeren kan fastsætte regler om, at Energitilsynet for netvirksomhedens regning kan indhente uafhængig ekstern bistand til brug for fastsættelse af indtægtsrammen eller elementer, som indgår heri, og til brug for en eventuel vurdering af, om en reguleringsperiode kan forlænges.

I bemærkningerne er angivet eksempler på, hvornår der kan fastsættes regler om indhentelse af ekstern bistand og betaling herfor. Det vurderes ikke muligt at fastsætte nøjagtigt, hvilke situationer der kan blive tale om, idet det ikke kan udelukkes, at det kan blive relevant på andre områder.

Det er dog efter bestemmelsen en forudsætning, at der ved bekendtgørelse både fastsættes, at der kan indhentes uafhængig ekstern bistand, og at denne skal ske for netvirksomhedens regning. Det er således ikke tilsigtet, at Energitilsynet frit vil kunne beslutte, at der skal indhentes ekstern bistand på netvirksomhedens regning.

Netvirksomhedernes omkostninger i forbindelse med, at Energitilsynet indhenter ekstern bistand på netvirksomhedens regning, vil indgå ved fastsættelse af omkostningsrammen ved overgangen til en ny reguleringsperiode.

1.14.4 Frister for Energitilsynets udmelding af indtægtsrammer

Syd Energi Net ser i princippet gerne en deadline i sagsbehandlingen, men forstår også problematikken i at anvende en sådan. Løsningen bør derfor findes i, at 1) myndighederne har de rette kompetencer, 2) reguleringen er klar og 3) netselskabet ikke kan blive stillet ringere som følge af myndighedernes lange sagsbehandlingstid.

Dansk Energi mener, at der i lovgivningen bør fastsættes tidsfrister for Energitilsynets afgørelser om bl.a. ex ante og ex post indtægtsrammer. Det bør dels ske for at sikre forudsigelighed om det enkelte selskabs økonomiske rammer, og dels for at det er muligt at identificere, hvornår en afgørelse er forsinket, og der således skal tages særlige hensyn som fx midlertidig lempelse af differenceafviklingsregler.

Landbrug & Fødevarer mener, at der bør opstilles en eksplicit deadline for fastsættelse og udmelding af selskabernes individuelle indtægtsrammer. Landbrug & Fødevarer finder, at det er afgørende, at selskaberne kender rammerne inden overgangen til en ny reguleringsperiode.

SEAS-NVE Net finder, at Energitilsynets forpligtelser, herunder eksempelvis tidsfrister for udmelding af indtægtsrammer, bør fremgå af lovforslagets bemærkninger. Såfremt Energitilsynet ikke kan leve op til forpligtelser, hvad angår tid såvel som kvalitet, vil det sætte netvirksomhederne i en vanskelig situation, og det fremgår ikke af lovforslaget, hvilke rettigheder netvirksomhederne har i en sådan situation.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det forventes, at der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau, der vil indeholde tidsfrister for Energitilsynets udmelding af foreløbige indtægtsrammer og fastsættelse af endelige indtægtsrammer. Energitilsynet må forventes at overholde tidsfristerne.

Det bemærkes endvidere, at det vurderes vanskeligt at fastsætte regler om, at netvirksomhederne ikke må stilles ringere som følge af en eventuel overskridelse af en frist, idet det modsat kan føre til, at forbrugerne så stilles ringere.

1.14.5 Sanktionsmuligheder ved manglende overholdelse af regulering

Landbrug & Fødevarer finder, at Energitilsynets sanktionsmuligheder ved overtrædelse af regler bør gøres gennemsigtige og bør strammes op.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er fokus på konsekvenser af manglende overholdelse af regler, og der forventes i et vist omfang fastsat regler herom ved udmøntningen af den økonomiske regulering ved bekendtgørelse.

1.15 Udmelding af indtægtsrammer for første reguleringsperiode

Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at det ikke bliver muligt at udmelde ex ante indtægtsrammer for 2018 i 2017, som det forudsættes i lovbemærkningerne. Det begrundes med, at bekendtgørelserne ikke er blevet sendt i høring (inden udgangen af høringsfristen for loven). Sekretariatet finder på den baggrund, at det

bør fremgå af overgangsbestemmelser eller lovbemærkninger, at der må forventes en forsinkelse i udmeldingen af ex ante indtægtsrammer for 2018.

SEAS-NVE Net vurderer, at forslaget om, at den nye regulering træder i kraft den 1. juli 2017 med virkning fra 2018 ikke synes realistisk eller ønskeligt henset til de væsentlige udeståender.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det er forventningen, at det vil fastsættes ved bekendtgørelse, at der skal udmeldes foreløbige indtægtsrammer forud for hvert reguleringsår. Det vil også gælde i forhold til reguleringsåret 2018. Det er dog forventningen, at der på bekendtgørelsesniveau vil gives mulighed for en udskydelse af Energitilsynets udmelding af ex-ante indtægtsrammer for 2018. Dette vil præciseres i bemærkningerne til lovforslaget.

2 Skærpelse af netvirksomheders særskilte identitet

2.1 Generelt om identitetsmæssig adskillelse i forhold til virksomheder og ved opgaveudførelse

Dansk Energi mener, at der alene bør stilles krav til adskillelse af netselskabers identitet i forhold til elhandelsselskaber. Der er betydelige omkostninger forbundet med forslaget, og der bør derfor ikke stilles krav til kommercielle selskaber, når det ikke giver en mærkbar effekt for elmarkedet. Forslaget om, hvordan andre kommercielle selskaber må fremtræde ved opgaveudførelse for netselskabet, der indebærer kontakt med elkunderne, bør udgå.

Reglerne om opgaveudførelse pålægger kommercielle selskaber at skifte tøj, bil eller logo på bil i løbet af dagen, når der udføres opgaver for netselskabet, der indebærer kontakt med elforbrugerne. Det er en betydelig administrativ byrde, som stiller disse kommercielle selskaber dårligere i den fri konkurrence. Lovforslaget medfører konkurrenceforvridning, selv om hensigten er det modsatte.

Dansk Energi bemærker herudover, at det er yderst sjældent, at en koncerns serviceselskab er i kontakt med elkunderne, når der udføres opgaver for netselskabet.

Dansk Energi finder endvidere, at der er tale om overimplementering af EU-regler, og at reglerne går videre end EI-reguleringsudvalgets anbefalinger. Dansk Energi finder, at stramninger udover kravet om adskillelse mellem netselskab og elhandelsselskab er unødvendige og uproportionale i forhold til de begrænsede fordele, de kan siges at udgøre for elmarkedet. Samtidigt er eldirektives mulighed for at undtage mindre netselskaber fra identitetskravene ikke benyttet. Dansk Energi bemærker endvidere, at lovforslaget ikke forhindrer, at elforbrugerne indirekte via serviceselskabets biler og personale udsættes for reklame for det

koncernforbundne elhandelsselskab, fx når serviceselskabet løser opgaver for selskaber, der fremfører vand, naturgas eller varme, i netselskabets område.

Dansk Erhverv betragter den foreslåede etablering af særskilt identitet mellem net- og handelsselskab som et naturligt skridt til at sikre mere fair konkurrence i sektoren og skabe en adskillelse mellem koncernforbundne elselskabers naturlige monopolområder og konkurrenceudsatte aktiviteter.

De Frie Energiselskaber finder det glædeligt, at der er en bevægelse i retning af reel funktionel adskillelse af de koncernforbundne selskaber – startende med særskilt identitet. Den gennemsigtighed og tydelighed i branchen er i høj grad efterspurgt og afgørende for, at der overhovedet kan være et etableret fundament for et velfungerende energimarked. Sammenblandingen af monopolforretning og kommerciel forretning ved gensidigt at bruge hinandens logo er ofte diskriminerende for andre handelsselskaber i de kommercielle energimarkeder. De Frie Energiselskaber mener, at såvel monopol som kommerciel virksomhed skal være pligtsubjekt for Energitilsynet, og at multiforsyningsselskaber ikke generelt bør undtages fra kravet om særskilt identitet.

Energisammenslutningen bakker op om, at elnetselskabers identitet ikke må forveksles med elhandelsselskabets identitet. Det vurderes dog, at det kan være mindst lige så diskriminerende, når andre monopolselskaber (fx fremføring af vand, opvarmet vand eller naturgas) kan anvende samme navn som et koncernforbundet elhandelsselskab. Energisammenslutningen indstiller derfor til, at der bør være adskillelse mellem identiteten af alle monopolselskaber (ikke kun elnet) og elhandelsselskaberne.

Forbrugerrådet Tænk og Landbrug & Fødevarer støtter forslaget om skærpelse af netvirksomhedernes særskilte identitet.

Radius Elnet støtter forslaget om skærpelse af netvirksomhedernes særskilte identitet og bemærker, at de har haft gode erfaringer med at ændre navn og logo. Radius Elnet finder endvidere, at lovforslaget bør præciseres, således at kravet om særskilt identitet omfatter situationer, hvor der udføres opgaver for netvirksomhederne i det offentlige rum. Der er altså ikke krav om kontakt med elforbrugere i form af direkte dialog mellem netvirksomheden og en eller flere elforbrugere. Radius Elnet mener bl.a. ikke, at formålet bag reglerne om særskilt identitet opfyldes effektivt, hvis eksempelvis koncerninterne teknikere kan udføre opgaverne hos elforbrugere i det offentlige rum i tøj og biler med DONG Energy's navn og logo. Radius Elnet skriver herudover, at betydningen af indirekte markedsføring via netvirksomhedernes tilstedeværelse i det offentlige rum, fx i form af firmabiler eller telte ved anlægsarbejder, også var en væsentlig del af grundlaget for EI-reguleringsudvalgets anbefaling om navn- og logomæssig adskillelse.

Sekretariatet for Energitilsynet finder generelt, at skærpelsen vil kunne understøtte de allerede eksisterende regler om netvirksomheders særskilte identitet.

Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at den del af forslaget, der omhandler identitetsmæssig adskillelse mellem en netvirksomhed og elhandels- og elproduktionsvirksomheder vil være gavnlige i forhold til forbrugernes forståelse af markedsforhold. Sekretariatet er mere skeptisk over for den del af forslaget, der omhandler serviceselskaber, der udfører opgaver for en netvirksomhed. Umiddelbart er det sekretariatets vurdering, at problemstillingen synes at have perifer betydning.

SEAS-NVE Net finder, at detailreguleringen er påfaldende, og at det vil betyde yderligere administrative omkostninger for SEAS-NVE og vil skabe en konkurrencemæssig forvriddning i markedet.

Syd Energi Net bakker op om de foreslåede tiltag. Selv om der kan stilles spørgsmålstejn ved enkelte elementer, så mener Syd Energi Net, at selskabernes integritet er på spil, og at de gerne bidrager til at udrydde tvivl om, hvorvidt den nuværende regulering er hæmmende for konkurrencen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Indledningsvis bemærkes, at lovforslaget udspringer af EI-reguleringsudvalgets anbefalinger og alene vedrører elforsyning. Det vil blive overvejet at overføre reglerne til andre forsyningsarter i forbindelse med revision af de respektive love vedrørende disse, herunder naturgas- og varmforsyningslovene.

Med reglerne foreslås, at netvirksomheder skal være identitetsmæssigt adskilt fra virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden. Netvirksomheden skal dog ikke være identitetsmæssigt adskilt fra vertikalt integrerede virksomheder, som udøver netvirksomhed (ved flere netvirksomheder), naturgasdistributionsvirksomhed, virksomhed med fremføring af opvarmet vand eller damp, eller virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (samlet benævnt infrastrukturvirksomheder). Disse former for infrastrukturvirksomheder er ikke konkurrenceudsatte.

Kravet om identitetsmæssig adskillelse gælder således også for en gruppe vertikalt integrerede virksomheder, hvori der udøves flere forsyningsarter. Netvirksomheden behøver dog ikke at være identitetsmæssigt adskilt fra infrastrukturvirksomhederne, som ikke er konkurrenceudsatte, men alene fra andre vertikalt integrerede virksomheder.

Formålet med skærpelsen og dennes konkrete udformning er at øge klarheden for elforbrugere om, hvilken virksomhed de har at gøre med, hindre mulighed for omgåelse af kravet og sikre effektiv håndhævelse og dermed en styrkelse af konkurrencen.

Det er vurderet, at formålet med skærpelsen bedst opnås ved at sikre identitetsmæssig adskillelse mellem netvirksomheder og vertikalt integrerede virksomheder (undtagen de oven for nævnte infrastrukturvirksomheder) og ikke kun

i forhold til elhandelsvirksomheder, som eldirektivet omhandler. Hvis der kun stilles krav om identitetsmæssig adskillelse i forhold til elhandelsvirksomheden, vurderes det vanskeligere at sikre effektiv håndhævelse og at sikre mod omgåelse. Dette skyldes, at de øvrige vertikalt integrerede virksomheder (andre virksomheder end elhandelsvirksomheder) så ikke vil skulle være identitetsmæssigt adskilt fra netvirksomheden, hvilket alt andet lige kan give flere forvekslingsmuligheder. Ved at kræve identitetsmæssig adskillelse mellem netvirksomheder og vertikalt integrerede virksomheder, der ikke er omfattet af undtagelsen for infrastrukturvirksomheder, opnås det også, at der ikke skal reguleres i forhold til konkurrenceudsatte virksomheder.

Det er endvidere vurderet, at formålet med skærpsen ikke fuldt ud kan opnås, hvis der ikke også tages højde for, at netvirksomheder i et vist omfang køber ydelser fra vertikalt integrerede virksomheder. Det vil kunne skabe forvirring hos elforbrugerne og indirekte markedsføring af kommercielle virksomheder, hvis det navn og logo, som er påtrykt de biler og det tøj, som de personer, der sendes ud til elforbrugeren, er iklædt, ikke er adskilt fra kommercielle aktiviteter.

Lovforslaget indeholder flere muligheder for, hvordan netvirksomheden, som reglerne retter sig imod, kan sikre, at der er den fornødne identitetsmæssige adskillelse ved opgaveudførelsen. En mulighed er at lade servicevirksomheden bruge netvirksomhedens navn (som binavn), når den udfører opgaver for en netvirksomhed. En anden mulighed er at lade servicevirksomheden bruge et tredje navn (som binavn), når den udfører opgaver for netvirksomheden og evt. andre infrastrukturvirksomheder. En tredje mulighed, som der åbnes for, jf. pkt. 2.2. nedenfor, er, at lade servicevirksomheden anvende et tredje navn (som hovednavn), når den udfører serviceopgaver for andre virksomheder. Det forudsætter dog, at servicevirksomheden er en reel servicevirksomhed, og ikke fx også udøver elhandel.

Det afgørende er således, at servicevirksomheden, når den udfører opgaver for netvirksomheden, er identitetsmæssigt adskilt fra de identiteter, som i øvrigt anvendes af virksomheder, der er vertikalt integreret med netvirksomheden, og som ikke er infrastrukturvirksomheder.

Kravet kan endvidere konkret vælges gennemført på forskellige måder. Det kan fx være, at enkelte biler allokeres til opgaver for visse virksomheder, eller at alle biler bruger et tredje navn.

Det vurderes derfor, at det er muligt at indrette sig således, at der ikke vil være væsentlige løbende omkostninger forbundet med dette.

Elforbrugerne kan blive udsat for indirekte markedsføring fra fx elhandelsvirksomheden i forbindelse med servicering af andre forsyningsarter, men det vurderes ikke at være et argument for, at der ikke gennemføres regler på elområdet.

Radius Elnet foreslår, at forslaget præciseres til også at omfatte situationer, hvor der udføres opgaver for netvirksomheder i det offentlige rum. Energistyrelsen er enig i, at der også kan være indirekte markedsføring i forbindelse med netvirksomhedernes tilstedeværelse i det offentlige rum, ligesom et krav rettet udelukkende imod direkte kontakt til elforbrugerne kan skabe nogle uhensigtsmæssige situationer i forhold til, hvornår der stilles krav om identitetsmæssig adskillelse. Det er fx ikke hensigtsmæssigt med forskellige i krav i en situation, hvor der udføres gravearbejde på en villavej (dvs. i det offentlige rum) og i denne forbindelse også udføres arbejde på elforbrugers grund (dvs. med direkte kontakt til elforbrugeren). Det foreslås derfor, at lovforslaget ændres, således at kravet om identitetsmæssig adskillelse også finder anvendelse i situationer, hvor der ikke er direkte kontakt med elforbrugerne.

Lovforslaget udnytter ikke eldirektivets mulighed for at undtage mindre virksomheder fra kravet om identitetsmæssig adskillelse. Dette skyldes, at en netvirksomheds størrelse ikke har betydning i forhold til, om en elforbruger kan skelne mellem netvirksomheden og andre konkurrenceudsatte aktiviteter i virksomheder, som er vertikalt integreret med denne.

2.2 Navn på en vertikalt integreret servicevirksomhed

Dansk Energi og Radius Elnet finder ikke, at det er klart, hvilket navn en vertikalt integreret servicevirksomhed må have. Dansk Energi mener, at hvis en servicevirksomhed alene kan bruge et tredje navn, når det udfører opgaver for netselskabet, der indebærer kontakt med elforbrugerne, så er der større administrative omkostninger forbundet med løbende tøjskift og biler, der skal øremærkes til enkeltopgaver med et særligt navn og logo. Radius Elnet finder, at det må være i orden at anvende et tredje navn og anvende dette, uanset om der udføres opgaver for netvirksomheden eller andre dele af koncernen, da det ikke vil give fx det koncernforbundne elhandelsselskab særlige fordele i form af branding. Radius Elnet mener, at det vil svare til, at netvirksomheden og handelsselskabet anvender samme eksterne virksomhed til at udføre opgaver, og at denne udfører opgaverne i biler og tøj med eget navn og logo, hvilket er den normale situation.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen kan tilslutte sig, at lovforslaget kan tydeliggøres på dette punkt. Lovforslaget bør ikke være til hinder for, at en netvirksomhed kan anvende en vertikalt integreret servicevirksomhed, som har et navn, som er identitetsmæssigt adskilt fra alle øvrige vertikalt integrerede virksomheder, herunder netvirksomheden. Det forudsætter dog, at servicevirksomheden kun varetager servicefunktioner, hvilket netvirksomheden vil skulle sikre gennem aftalen med servicevirksomheden.

Ovennævnte betyder, at der er flere valgmuligheder for netvirksomheder. Det vurderes endvidere som nævnt under pkt. 2.1, at det er muligt at indrette sig således, at der ikke vil være væsentlige løbende omkostninger forbundet med dette.

2.3 Særskilt identitet på hjemmeside og på sociale medier

De Frie Energiselskaber finder, at det klart og tydeligt skal præciseres på lovniveau, hvad særskilt identitet og den ditto funktionelle adskillelse betyder for de forskellige typer af koncernforbundne selskabers ageren på deres hjemmesider og deres tilstedeværelse på sociale medier. Dansk Energi bemærker, at det anførte om, at netvirksomheden skal sikre retlig og faktisk råderet over oplysninger, som netvirksomheden lader andre uden for netvirksomheden anvende, fx på sociale medier kun giver mening, hvis den angår oplysninger, som ikke er offentligt tilgængelige. De Frie Energiselskaber og Dansk Energi foreslår dette præciseret.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at fastsætte præcise regler i loven om ageren på hjemmesider og på sociale medier. Det følger af forslaget, at netvirksomheden skal sikre, at der ikke i øvrigt i den vertikalt integrerede netvirksomheds kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet. Det gælder også i forhold til hjemmesider og på sociale medier.

Det følger endvidere af bemærkningerne til lovforslaget, at netvirksomhederne ikke må dele webadresse med fx en vertikalt integreret elhandelsvirksomhed. For så vidt angår Dansk Energis bemærkning, vil den indgå i overvejelserne i forbindelse med ændringen af bekendtgørelsen om program for intern overvågning for net - og transmissionsvirksomheder og Energinet.dk i henhold til lov om elforsyning.

Det bemærkes herudover, at den gældende bekendtgørelse om program for intern overvågning forventes ændret som følge af lovforslaget, og det vil i den forbindelse også blive overvejet, hvordan programmet skal forholde sig til hjemmesider og sociale medier.

2.4 Mulighed for forhåndsvurdering

Dansk Energi finder, at der bør indføres mulighed for forhåndsvurdering af et navne- og logoskift hos Energitilsynet. Det kan ikke undgås, at der opstår tvivlssituationer. Det vil minimere implementeringsomkostninger til kravet om identitetsmæssig adskillelse at åbne for, at Energitilsynet kan træffe afgørelse på forhånd.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen vurderer ikke, at Energitilsynet skal forpligtes til at afgive forhåndsvurdering af, hvorvidt et nyt navn eller logo opfylder de foreslåede krav til skærpelse af netvirksomhedernes særskilte identitet. Netvirksomhederne har mulighed for at vælge navne og logoer, som utvivlsomt vil opfylde kravene. En netvirksomhed, som vælger et navn og logo, som netvirksomheden er i tvivl om opfylder kravene, må selv bære risikoen herfor.

2.5 Præcisering i forhold til rene varmeproduktionsanlæg

Forslaget indeholder en bestemmelse om, at der kan fastsættes nærmere regler for, hvilke aktiviteter der kan udøves i virksomheder, som ikke er identitetsmæssigt

adskilt fra netvirksomheden. Dansk Energi foreslår, at det præciseres, at det ikke er hensigten at begrænse aktivitet i form af rene varmeproduktionsanlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

Der er tale om en bemyndigelse til ministeren til at kunne fastsætte regler. Det er ikke et krav, at ministeren fastsætter regler herom. Efter gældende ret er det muligt i et vist omfang for visse af de nævnte virksomheder at udøve konkurrenceudsatte aktiviteter. Dette forhold bør ikke kunne føre til omgåelse af kravet om identitetsmæssig adskillelse. Det findes ikke hensigtsmæssigt at præcisere, hvilke aktiviteter der kan eller ikke kan blive tale om at begrænse fremover.

2.6 Frist for gennemførelse af den foreslåede skærpelse

Dansk Energi støtter, at der i overgangsreglerne efterlades tid til at få kravene implementeret, og at navn og logo på tekniske installationer først skal udskiftes i forbindelse med udskiftning.

De Frie Energiselskaber foreslår, at implementeringen besluttes og træder i kraft gerne før, men senest den 1. januar 2018.

Forbrugerrådet Tænk finder, at fristen for gennemførelse bør fremrykkes, fordi branchen længe har kendt til, at kravet ville komme, ligesom flere store selskaber allerede har gennemført adskillelsen.

Landbrug & Fødevarer finder ligeledes, at den identitetsmæssige adskillelse bør ske så hurtigt som muligt og gerne før den 1. juli 2018.

Herudover finder Forbrugerrådet Tænk, at kravene bør justeres til at omfatte alle selskabernes markeringer.

Radius Elnet finder, at overgangsbestemmelsen bør omformuleres, så det ikke er alle tekniske anlæg, som fritages for udskiftning af navn og logo. På større tekniske anlæg vil skilte med navn og logo være meget synlige i gadebilledet, og der kan forventes en regelmæssig teknikeradgang, hvorfor en udskiftning er relevant og ikke væsentligt fordyrende.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen vurderer fortsat, at en frist på 1 år for gennemførelse af den foreslåede skærpelse er rimelig. Fristen skal særligt ses i forhold til, at ændringerne kræver beslutning på generalforsamling og ændring af aftaler med serviceselskaber. Det vurderes herudover ikke hensigtsmæssigt at skærpe reglerne for, hvornår udskiftning af navn og logo skal ske på tekniske installationer. Det vurderes således ikke hensigtsmæssigt at stille krav om umiddelbar udskiftning af navn og logo på alle anlæg, og en udskiftning ved næste teknikerbesøg eller lign. vurderes vanskelig at håndhæve. Endelig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig betydning, at der i en vis årrække er navn og logo på installationer, som ikke svarer til det gældende navn og logo. Det vil også kunne forekomme efter fusioner og lign.

2.7 Omkostninger ved den foreslåede skærpelse

Dansk Energi finder, at der er løbende administrative omkostninger forbundet med løbende tøjskift og biler, der skal øremærkes til enkeltopgaver med særligt navn og logo.

De Frie Energiselskaber mener, at der ved vurdering af omkostningerne ved adskillelse også skal indregnes de omkostninger, som fraværet af adskillelse medfører.

SEAS-NVE Net spørger til, hvordan engangsomkostningerne er opgjort til ca. 20 til 30 mio. DKK på brancheniveau, idet tallet synes lavt. SEAS-NVE Net bemærker også, at kravene vil betyde yderligere administrative omkostninger for SEAS-NVE.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af lovforslaget, at de foreslåede krav efter et groft estimat vil medføre engangsomkostninger i de virksomheder, der skal ændre navn og logo og evt. servicevirksomheder, som udfører opgaver for netvirksomheder, på i alt 20-30 mio. kr. Det er vanskeligt at estimere præcist. Energistyrelsen er enig i, at der kan være løbende omkostninger forbundet med kravet, men at det er muligt at indrette sig således, at omkostningerne ikke vil være væsentlige. Omkostningerne forventes i vidt omfang at blive overført til forbrugerne, herunder erhvervsvirksomheder.

Det er ikke muligt at lave en beregning, som den De Frie Energiselskaber foreslår.

2.8 Tilsyn og straf

De Frie Energiselskaber mener, at der er behov for klare og højere sanktioner på lovniveau. Det skal være muligt for tilsynsmyndighederne at udstede påbud såvel som bøde for at sikre klart incitament til overholdelse af lovgivningen. De Frie Energiselskaber anfører bl.a., at den gældende svage regulering og et endnu svagere tilsyn betyder, at der ingen sanktioner har været for overtrædelser. Når det bliver standardkonsekvensen ved overtrædelser, så retter ingen eller få selskaber sig efter lovgivningen. De Frie Energiselskaber henviser endvidere til eksempler efter gældende ret, hvor overtrædelser ikke politianmeldes af Energitilsynet. De Frie Energiselskaber mener herudover, at Energitilsynet både skal føre tilsyn med monopol og kommerciel virksomhed.

Landbrug & Fødevarer finder, at det bør tydeliggøres, hvornår overtrædelse af reglerne om adskillelse straffes med bøde og inddragelse af bevilling.

Radius Elnet støtter, at Energitilsynet skal føre tilsyn med reglernes overholdelse, og at overtrædelse kan straffes med bøde.

Sekretariatet for Energitilsynet vurderer, at den del af forslaget, der omhandler identitetsmæssig adskillelse mellem en netvirksomhed og elhandels- og elproduktionsvirksomheder vil være forholdsvis ukompliceret at håndhæve. I forhold til serviceselskaber, der udfører opgaver for en netvirksomhed, vurderes det derimod umiddelbart vanskeligt at konstatere eventuelle overtrædelser af

bestemmelsen. Det vurderes muligt at føre tilsyn med samarbejdsaftaler, men overtrædelser af bestemmelsen vil ikke manifestere sig eller i det hele taget efterlade nogen form for beviser. Det vil være svært for sekretariatet at verificere troværdigheden af eventuel billedlegitimation, og sekretariatet kan risikere at skulle træffe afgørelse på et påstand-mod-påstand-grundlag, hvilket efter sekretariatets opfattelse er uholdbart for en tilsynsmyndighed.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget indeholder forslag om sanktion i form af bødestraf ved overtrædelser af kravet om, at netvirksomheder skal være identitetsmæssigt adskilt fra virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden, og kravet om sikring af, at der ikke i øvrigt i den vertikalt integrerede netvirksomheds kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabes uklarhed om netvirksomhedens særskilte identitet. Det er ikke forudsat, at Energitilsynet først skal have givet påbud.

Sanktionsbestemmelsen som formuleret i høringsudgaven medtager alle typer overtrædelser, herunder overtrædelser ved simpel uagtsomhed. Det er dog efterfølgende blevet vurderet, at det i lyset af kravenes karakter er mest hensigtsmæssigt alene at give mulighed for bødestraf uden forudgående påbud fra Energitilsynet ved forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser. Lovforslaget er derfor blevet ændret på dette punkt. Der vil fortsat kunne pålægges bødestraf ved simpel uagtsomhed efter påbud fra Energitilsynet.

Konstateres der en overtrædelse af kravene, vil den pågældende netvirksomhed direkte kunne politianmeldes med henblik på bødestraf for forsættelig eller grov uagtsom overtrædelse – også af andre end Energitilsynet.

For så vidt angår kravet om, at netvirksomheden skal sikre, at andre, der udfører opgaver for netvirksomheden, ved opgavens udførelse anvender en identitet, som adskiller sig fra de identiteter, som i øvrigt anvendes af virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden, forudsætter muligheden for bødestraf, at netvirksomheden undlader at efterkomme et påbud eller forbud efter loven. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt med en mulighed for direkte strafsanktionering i disse tilfælde.

I forhold til Sekretariatet for Energitilsynets bemærkning om, at det er vanskeligt at føre tilsyn med, om en servicevirksomhed i praksis overholder bestemmelsen om særskilt identitet, bemærkes, at den foreslåede bestemmelse om særskilt identitet skal ses i sammenhæng med programmerne for intern overvågning. Den gældende bekendtgørelse om program for intern overvågning forventes bl.a. ændret, således at overvågningsprogrammet kommer til at indeholde en procedure for, hvordan netvirksomheden sikrer, at andre, der udfører opgaver for netvirksomheden, ved opgavens udførelse anvender en identitet, som adskiller sig fra de identiteter, som i øvrigt anvendes af virksomheder, som er vertikalt integreret med netvirksomheden.

Der vil således skulle foreligge faste procedurer for brug af identiteter, hvilket må forventes at gøre tilsynet lettere.

De foreslåede regler retter sig mod netvirksomheden, men det betyder ikke, at Energitilsynet ikke også kan inddrage andre virksomheders adfærd ved vurdering af, om netvirksomheden overholder loven.

Endelig bemærkes, at det følger af det gældende § 54, stk. 1, nr. 1, i lov om elforsyning, at en bevilling kan inddrages, hvis bestemmelser, vilkår eller påbud bl.a. efter lov om elforsyning gentagne gange overtrædes.

3 Ophævelse af støtteordningerne for elektricitet fra særlige anlæg, der anvender biomasse som energikilde

FSE Foreningen for Slutbrugere af Energi tilslutter sig, at dansk ret bringes i overensstemmelse med EU-retten med ophævelse af støtteordningerne.

Dansk Energi og Dansk Fjernvarme har sendt et samlet høringssvar. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme skriver, at de har forståelse for, at ulovlige statsstøtteordninger lukkes, men mener, at myndighedernes håndtering af processen har været kritisabel. Efter Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes opfattelse kan lukningen af støtteordningerne betyde, at tre danske kraftvarmeværker lades i stikken med en trecifret millionregning, som varmekunder kan komme til at hæfte for. Bortfald af støtten betyder efter Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes opfattelse, at Hillerød mister ca. 20 mio. kr., Brønderslev mister ca. 10 mio. kr. og Marstal mister knap 2 mio. kr. om året i støtte. De skriver videre, at konsekvensen for forbrugerne er en prisstigning på op til 2.200 kr. om året. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme bemærker endvidere, at det bør afdækkes, om støtteordningerne er omfattet af statsstøttegodkendelsen N602/2004, i stedet for at ophæve støtteordningerne. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme anfører i den forbindelse, at støtteordningen efter N 602/2004 indebærer ligesom støtteordningerne, der foreslås ophævet, at der ydes et pristillæg, som fastsættes ud fra markedsprisen, og finder endvidere anvendelse på særlige elproduktionsanlæg med biomasse som energikilde, hvor støtteordningerne, der foreslås ophævet, finder anvendelse på stirlingmotorer og andre særlige elproduktionsanlæg med biomasse som energikilde. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme skriver videre, at selvom støtteordningerne, der foreslås ophævet, har et højere støtteniveau end ordningen i medfør af N 602/2004, kan den danske stat indenfor rammerne af EU's procedureforordning godt hæve niveauet for en allerede godkendt støtte med op til 20 procent uden en ny statsstøttegodkendelse. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme skriver endvidere, at hvis Folketinget ønsker at ophæve støtteordningerne efter § 44, stk. 2-4 bør dette alene ske med virkning fremadrettet, så lukningen ikke kommer til at berøre allerede afgivne tilsagn eller forhåndstilsagn. Dansk Energi og Dansk Fjernvarme er herudover kommet med

bemærkninger om varigheden og genanmeldelse af støtteordningen på 15 øre/kWh for elektricitet fra anlæg, der anvender biomasse, jf. § 45 i lov om fremme af vedvarende energi.

Energistyrelsens bemærkninger:

Energistyrelsen har forgæves forsøgt at finde dokumentation for, at støtteordningerne for elektricitet fra anlæg, der anvender biomasse som energikilde efter § 44, stk. 2-4 i lov om fremme af vedvarende energi er anmeldt til og godkendt af Europa-Kommissionen. Det har desværre ikke været muligt at finde denne dokumentation. Energistyrelsen har endvidere gennemgået statsstøttegodkendelsen N602/2004, som beklageligvis ikke omfatter støtteordningerne, der foreslås ophævet. Det skyldes, at den støtteordning, der blev anmeldt og godkendt i medfør af N602/2004, var en støtteordning for elektricitet fra særlige anlæg, der anvender biomasse, men hvor støtteniveauet var på 60 øre/kWh (fast afregningspris) i de første 10 år og 40 øre/kWh (fast afregningspris) i de efterfølgende 10 år. Støttereglerne for denne støtteordning blev ophævet i forbindelse med vedtagelse og ikrafttrædelse af § 44, stk. 2-4 i 2009. Støtteniveauet efter § 44, stk. 2-4 er på hhv. ca. 81 øre/kWh (fast afregningspris) og ca. 43 øre/kWh (pristillæg) og blev ydet uden en tidsbegrænset støtteperiode. Støtteordningen i medfør af N602/2004 eksisterer ikke længere, hvorfor der heller ikke kan støttes ret på statsstøttegodkendelsen N602/2004. Det bemærkes i øvrigt at det er korrekt, at en overskridelse i budgettet for støtteudbetaling på op til 20 pct. ikke er en anmeldelsespligtig ændring efter implementeringsforordningen. En ændring af støtteintensiteten, herunder støttekriterier, dvs. støtteniveauet, er efter Energistyrelsens vurdering en anmeldelsespligtig ændring. Det er på denne baggrund Energistyrelsens vurdering, at støtteordningerne efter § 44, stk. 2-4 ikke er omfattet af N602/2004.

Der kan desværre ikke udbetales støtte efter § 44, stk. 2-4 til eksisterende eller fremtidige støttemodtagere, fordi støtteordningerne ikke er anmeldt til og godkendt af Europa-Kommissionen. Det vil indebære, at der udbetales ulovlig støtte, som er i strid med EU's statsstøtteregler. Energistyrelsen bemærker endvidere, at der ikke er hjemmel til at yde tilsagn eller forhåndstilsagn om støtte efter § 44, stk. 2-4.

Energistyrelsen har ikke nogen bemærkninger til det af Dansk Energi og Dansk Fjernvarme anførte om støtteordningen på 15 øre/kWh efter § 45 i lov om fremme af vedvarende energi, fordi lovforslaget ikke handler om denne støtteordning.

VedvarendeEnergi opfordrer indledningsvist til, at høringer altid foretages, før lovændringer træder i kraft. VedvarendeEnergi bemærker, at det er forkert at ændre reglerne med meget kort varsel, når der ikke er nogen officiel henvendelse fra EU. VedvarendeEnergi skriver videre, at eksisterende støttemodtagere, der har etableret anlæg i tillid til et støttesystem, bør modtage støtte i eksempelvis 20 år, når støttereglerne ændres. VedvarendeEnergi mener endvidere, at der efter deres vurdering ikke foreligger overkompensation, fordi særlige anlæg er komplekse teknologier med mange udviklingsomkostninger. VedvarendeEnergi mener

endvidere, at støtteordninger, som omfatter anlæg på under 1 MW vil være undtaget fra statsstøttereigningslinjernes krav om udbud. Vedvarende Energi anfører bl.a. slutteligt, at lovforslaget om ophævelse af støtteordningerne ikke fremsættes, og at der indledes en dialog med ejerne af de berørte anlæg.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget er blevet sendt i høring forud for fremsættelse af lovforslaget. Det var dog desværre ikke muligt at foretage høringen inden støtteudbetalingen blev stoppet. Det skyldes, at støtteordningerne er ulovlige i medfør af EU-traktaten, fordi de ikke er anmeldt og godkendt af Europa-Kommissionen efter statsstøttereigningslinjerne, og styrelsen er derfor forpligtet til at stoppe udbetaling af ulovlig støtte med det samme. Energistyrelsen har en retlig forpligtelse til at overholde de EU-retlige regler om statsstøtte, uanset om der foreligger en formel henvendelse fra Europa-Kommissionen eller ej. Denne forpligtelse gælder, uanset om eksisterende og potentielle støttemodtagere beklageligvis har investeret i tillid til støtteordningerne. Det er Energistyrelsens vurdering, at hvis støtteordningerne blev anmeldt til Europa-Kommissionen efter de nugældende statsstøttereigningslinjer, ville ordningerne formentlig ikke opfylde alle retningslinjernes krav, herunder at støtten ikke må føre til overkompensation. Det er endvidere styrelsens vurdering, at overkompensationsvurderingen foretages uafhængigt af, hvor mange støttemodtagere, der får udbetalt støtte efter ordningerne. Efter statsstøttereigningslinjerne skal støtte som udgangspunkt ydes efter udbud efter den 1. januar 2017. Det er korrekt, at anlæg på 1 MW eller derunder er undtaget fra kravet om udbud. Støtteordningerne, der med lovforslaget foreslås ophævet, omfattede imidlertid alle anlæg uanset installeret effekt, og ville derfor ikke opfylde dette krav i medfør af statsstøttereigningslinjerne. Energistyrelsen bemærker, at styrelsen er i dialog med de anlæg, der er berørt af, at støtteudbetalingerne er stoppet, og at ordningerne ophæves.

4 Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v.

4.1 Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v. ift. Energistyrelsen, Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet

Dansk Industri og Dansk Energi tilkendegiver, at de kan bakke op om forslaget.

Dansk Energi opfordrer til en præcisering af, hvad en permanent løsning for betaling af myndighedsbehandling m.v. forventes at indeholde, idet man anerkender behovet for en midlertidig ordning for 2017 og understreger, at man fra Dansk Energis side gerne deltager i drøftelser vedrørende den fremtidige løsning.

Samtidig efterlyses en præcisering af finansieringen af de omkostninger, som Ankenævnet for Energiområdet har på henholdsvis el- og gasområdet ligesom princippet om, at forsyningssektorerne holdes adskilt og finansieres af de respektive forsyningskunder, understreges. Desuden efterlyser Dansk Energi en stillingtagen til indregning af netvirksomhedernes fremtidige omkostninger i indtægtsrammerne.

Energistyrelsens bemærkninger:

Dansk Energis bemærkninger tages til følge. Det beskrives således i bemærkningerne til lovforslaget, at den fremtidige model er ved at blive analyseret. Det kan bemærkes, at de gældende bestemmelser hviler på et princip om, at forsyningssektorerne holdes adskilt, så el- og naturgaskunderne hver især finansierer omkostningerne til myndighedsbehandling for egen energiart, ligesom der beskrives en gebyrordning indeholdende dels konkret timeafregnede gebyrer, dels gebyrer baseret på generelle grundbeløb. I forbindelse med gennemførelsen af en fremtidig gebyrmodel vil eventuelle justeringer af indtægtsrammereguleringen ligeledes blive adresseret. Branchen vil blive inddraget i den nærmere tilrettelæggelse af den fremtidige model.

Lovforslaget vil i øvrigt blive tilrettet, således at det er klart, at Ankenævnet på Energiområdets omkostninger til elforsyningsager optræder i elforsyningsloven og Ankenævnet på Energiområdets omkostninger til naturgassager optræder i naturgasforsyningsloven.

4.2 Opkrævning af betaling for myndighedsbehandling m.v. i forhold til lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold

Til lovforslaget om ændring af vandsektorlovens bestemmelser om afgift til Forsyningssekretariatet har DANVA bemærket, at hensynet til Forsyningssekretariatets udsving i arbejdsbyrde fra år til år allerede blev indarbejdet i forbindelse med ændring af vandsektorloven. Samtidig blev der forventet et løbende fald i omkostningsniveauet i overensstemmelse med det fald i arbejdsbyrde, som er en naturlig konsekvens af ændringerne i vandsektorloven. DANVA har endvidere påpeget, at det er en del af det politiske forlig om vandsektorloven, at Forsyningssekretariatet skal effektivisere med 2 pct. af deres omkostninger om året. DANVA finder derfor, at der burde stilles krav om, at Forsyningssekretariatet effektiviserer og koncentrerer sin indsats med henblik på fx at undgå overkontrol og overimplementering i stedet for, at der etableres mulighed for løbende udvidelse af omkostningerne.

DANVA undrer sig over omkostningsniveauet for 2017, da Forsyningssekretariatet i 2016 havde opgaver, som nu er udført, og omkostningsniveauet for 2017 og frem burde derfor i højere grad afspejle de skete ændringer i vandsektorloven. Samlet burde der være tale om en markant lettelse i Forsyningssekretariatets

arbejdsbyrde, og DANVA finder på den baggrund, at der mangler en redegørelse for omkostningerne og deres indbyrdes fordeling.

Energistyrelsens og Erhvervsministeriets bemærkninger:

I lov nr. 132 af 16. februar 2016 om ændring af vandsektorloven fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at: "niveauet for vandselskabernes samlede årlige afgift til dækning af Forsyningssekretariatets drift og opgavevaretagelse fastsættes årligt på finansloven med mulighed for regulering på tillægsbevillingsloven."

Med det aktuelle lovforslag præciseres det i § 10, at der er mulighed for at regulere den samlede årlige afgift på de årlige tillægsbevillingslove. Lovforslaget er således alene medvirkende til at materialisere hensigten med den hidtil gældende lovgivning, som fremgår af bemærkningerne hertil.

Formålet med at sikre muligheden for at regulere afgiftsniveauet på tillægsbevillingsloven er at sikre fleksibilitet i afgiftsmodellen. Flexibiliteten kan bringes i anvendelse, hvis Forsyningssekretariatets opgaveportefølje ændres eller hvis antallet af omkostningstunge retssager stiger.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen oplyser, at det er korrekt, at der blev forventet et løbende fald i afgiftsniveauet i forbindelse med de tidligere ændringer af vandsektorloven. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at afgiftsniveauet for Forsyningssekretariatet på finansloven er faldet fra 13,5 mio. kr. i 2016 til 12,3 mio. kr. i 2017.

Desuden er der på finansloven for 2017 fastsat et faldende afgiftsniveau fra 2017 til 2020, som bl.a. afspejler et effektiviseringskrav på 2 pct. årligt.

Endvidere fremgår det af høringsnotatet vedrørende forslag til ændring af vandsektorloven af 4. december 2015, "at vandsektorforliget medfører flere opgaver netto, herunder udvikling og drift af en mere omfattende benchmarkingmodel". Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at der også i 2017 vil være en betydelig driftsopgave forbundet med den nye og mere omfattende benchmarkingmodel, som fortsat må betragtes som værende i en indkøringsfase.

Energistyrelsen har efter høringen tilrettet lovforslagets afsnit 3.4.2. under de almindelige bemærkninger med henblik på at præcisere, at baggrunden for lovforslaget om ændring af vandsektorloven er, at hjemlen til brug for afgiftsopkrævningen til dækning af Forsyningssekretariatets drift og opgavevaretagelse i 2017 skulle have været tilvejebragt på finansloven for 2017, hvilket ikke er sket.

5 Energispareddifferencer

Dansk Industri tilkendegiver, at de kan bakke op om forslaget om regulering af energispareddifferencer. I forhold til forslaget om regulering af energispareddifferencer noterer DI sig, at der er tale om bemyndigelsesbestemmelser, så energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af indtægter og omkostninger til energispareindsatsen og regler om opgørelse og afvikling af differencer. DI bemærker i den sammenhæng, at de forventer at udmøntningen af disse bemyndigelser sendes i høring.

Dansk Energi støtter, at der med lovforslaget tages hånd om problemstillingen med energispareddifferencer og for at åbne reguleringen af omkostninger forbundet med realiseringen af energispareprojekter, der rækker ud over et års energisparemål. Dansk Energi forstår lovforslaget på den måde, at der efter forslaget er to metoder til at elnetselskaberne kan opkræve omkostninger forbundet med elnetselskabernes energispareindsats over en længere periode ved realiseringen af energibesparelser, der rækker ud over et givent års energisparemål. Den første metode er i følge Dansk Energi, at selve energispareddifferencerne kan opkræves over en længere periode efter forslaget til en ny § 69, stk. 6. Den anden metode går efter Dansk Energis opfattelse ud på, at omkostninger til energibesparelser gennem § 69, stk. 5, nr. 9, kan periodiseres over en periode. Dansk Energi beder Energistyrelsen be- eller afkræfte, om denne forståelse er korrekt. Efter Dansk Energis opfattelse, kan det dog være misvisende, at det af lovbemærkningerne fremgår, at anvendelsen af hjemlen ved sidstnævnte metode gøres mulig ved ophævelse af § 22, stk. 8, 3. pkt., da denne bestemmelse angår differencer, og ikke elementer i indtægtsrammen, jf. forslaget til en ny § 69, stk. 5, nr. 9. Endelig pointerer Dansk Energi, at periodisering af omkostninger bør være en mulighed, men ikke et krav til elnetvirksomhederne.

Dansk Energi påpeger desuden, at der i lovforslagets bemærkninger lægges op til, at energispareddifferencer skal afvikles hurtigst muligt men også, at forrentning af differencer i kundernes favør og elnetvirksomhedens favør ikke er beskrevet ens. Der er alene lagt op til, at kunderne kompenseres for de for meget opkrævede beløb indtil differencen er afviklet. Dansk Energi foreslår, at der i stedet lægges op til en symmetrisk forrentning af energispareddifferencer.

Endelig påpeger Dansk Energi, at lovbemærkningerne flere steder nævner, at energispareddifferencer skal afvikles ved en midlertidig prisændring. Dansk Energi foreslår, at der, lige som for de øvrige differencer, indføres et saldssystem til afvikling af energispareddifferencer. Alternativt kan det i bemærkningerne angives, at begrebet "midlertidige prisændringer" ikke skal forstås i absolutte termer, men er en alt andet lige-betragtning, så begrebet ikke bliver til hindring for, at en elnetvirksomhed fx hæver sine tariffer som følge af nye investeringer, selv om afviklingen af energispareddifferencerne tæller den modsat rettede vej.

Energistyrelsens bemærkninger:

I forhold til kommentaren fra Dansk Industri kan Energistyrelsen bekræfte, at forslag til regler udstedt med hjemmel i de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser i forslaget til § 69, stk. 5, nr. 9, og § 69, stk. 6, vil blive sendt i offentlig høring inden de udstedes.

I forhold til Dansk Energis beskrivelse af to modeller for regulering af omkostninger til energibesparelser, der rækker ud over et givent års energisparemål, kan Energistyrelsen bekræfte, at der efter forslaget vil være de to skitserede modeller til regulering af denne type omkostninger. Energistyrelsen vil tilrette lovforslaget så det fremgår, at fastsættelse af regler om energisparedifferencer efter forslaget til § 69, stk. 6, muliggøres efter den foreslåede ophævelse af § 22, stk. 8, 3. pkt. Energistyrelsen bemærker desuden, at lovforslaget skal forstås på den måde, at de regler, som kan fastsættes i medfør af § 69, stk. 5, nr. 9, vil medføre, at periodisering af omkostninger til energibesparelser bliver en mulighed men ikke et krav.

Angående spørgsmålet om symmetrisk forrentning af energisparedifferencer i henholdsvis elnetvirksomhedens og kundernes favør bemærker Energistyrelsen, at styrelsen finder det rimeligt, at energisparedifferencer i kundernes favør forrentes. Energistyrelsen finder det som udgangspunkt ikke rimeligt, at energisparedifferencer i elnetvirksomhedens favør forrentes på samme vis, da der er tale om renter kunderne skal betale i forbindelse med, at elnetvirksomheden har valgt at opkræve for få tariffer i et givent år. Energistyrelsen vil dog drøfte spørgsmålet nærmere med Dansk Energi i forbindelse med udmøntningen af reglerne ved bekendtgørelse. Energistyrelsen er ikke sikker på, at indførelsen af et saldo-system, som foreslået af Dansk Energi, nødvendigvis vil være hensigtsmæssigt på energispareområdet. Energistyrelsen vil dog tilrette lovforslaget, så det tydeligt fremgår, at de midlertidige prisændringer Dansk Energi omtaler, er prisændringer i et alt andet lige-scenarie.

6 Andre forhold

6.1 Standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for netvirksomheders ydelser

De Frie Energiselskaber foreslår, at lovforslaget også indeholder en bestemmelse om, at § 73 b i elforsyningsloven udgår. § 73 b bør udgå i forbindelse med, at der udarbejdes en bekendtgørelse, der skal regulere vilkårene for netadgangen.

Energistyrelsens bemærkninger:

§ 73 b fastslår, at energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og

transmissionsvirksomhedernes ydelser, og at Energitilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Det ligger uden for rammerne af lovforslaget at ændre i den pågældende bestemmelse. Det bemærkes imidlertid, at der er overvejelser om at ændre bestemmelsen ved en senere lejlighed, dog indgår det ikke i overvejelserne at regulere vilkår for netadgangen ved bekendtgørelse.

6.2 Indgreb mod høje tariffer

FSE Foreningen for Slutbrugere af Energi finder, at indtægtsrammen ikke nødvendigvis sikrer rimelige priser for forskellige brugere af elnetene, og foreslår, at der udfærdiges en tarifieringsbekendtgørelse, der bygger på principper i retning af dem, som fx er gældende i Dansk Energis tarifmodel. Herudover foreslår FSE, at der laves en fordeling af netselskabernes priser opgjort på basis af tarifieringsbekendtgørelsen, samt at der fastsættes et loft for tariffer med udgangspunkt i mediantariffen.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget indeholder en incitamentsbaseret indtægtsrammeregulering af netvirksomhedernes økonomi, der skal sikre en effektiv eldistributionssktor med rimelige priser for forbrugerne og en fortsat høj forsyningsikkerhed. Det vurderes, at omkostningseffektivitet i netvirksomhederne i højere grad fremmes ved en incitamentsbaseret indtægtsrammeregulering end ved en prisloftregulering. Benchmarkingen af netvirksomhedernes omkostninger sammenligner netvirksomhedernes effektivitet, og individuelle effektiviseringskrav udmeldt på baggrund heraf sikrer, at spredningen i netvirksomhedernes effektivitet mindskes. Indtægtsrammen udgør i praksis et loft over tariffer. Dog er det op til netvirksomhederne selv at bestemme, i hvor høj grad indtægtsrammen udnyttes.

Det bemærkes, at netvirksomheden efter gældende regler og også fremover skal have godkendt sin metode til fastsættelse af tariffer af Energitilsynet, førend tarifferne træder i kraft. Hermed sikres det bl.a., at metoderne er i overensstemmelse med kravet om, at prisfastsættelse skal ske efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende principper i forhold til de omkostninger, som de enkelte forbrugergrupper giver anledning til.

6.3 Anvendelse af overskud

De Frie Energiselskaber foreslår tvungen udbyttebetaling via lavere tariffer i forbrugerejede selskaber med det formål at undgå yderligere kapitalophobning.

VedvarendeEnergi foreslår, at der indføres principper i reguleringen, som sikrer, at overskud fra netvirksomhederne tilbageføres til elforbrugerne.

Energistyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget indeholder en regulering af netvirksomhedernes økonomi, der skal sikre en effektiv eldistributionssktor med rimelige priser for forbrugerne og en

fortsat høj forsyningsikkerhed. Det vurderes ikke, at der som led i denne regulering kan indgå en yderligere regulering af overskud. Det bemærkes, at der skal betales kapitalbindingsomkostninger og skat af et eventuelt regulatorisk overskud.

6.4 Unbundling

De Frie Energiselskaber henviser til, at EI-reguleringsudvalget har anbefalet, at der i god tid inden næste bevillingsperiode udarbejdes en analyse af fordele og ulemper forbundet med ejermæssig unbundling sammenlignet med den nuværende regulering. De Frie Energiselskaber finder, at dette arbejde bør iværksættes straks.

Forbrugerrådet Tænk foreslår, at unbundlingsanalysen gennemføres i løbet af 2017.

FSE Foreningen af for Slutbrugere af Energi fremhæver, at de tidligere har foreslået, at det skal være en betingelse for at opnå koncession til at drive netvirksomhed, at der ikke i virksomheden eller i koncernforbundne selskaber foregår omsætning med energi eller udøves anden konkurrenceudsat virksomhed med relation til energi.

Energistyrelsens bemærkninger:

Det følger af den gældende elforsyningslovs § 47, stk. 1, at en bevillingshaver alene kan drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. Der er dog mulighed fsva. netvirksomheder, der har færre end 100.000 tilsluttede forbrugere, at fastsætte regler om, at mindre omfattende aktiviteter alligevel kan udøves i netvirksomheden. Bemyndigelsen er udnyttet i et vist omfang. Elforsyningsloven indeholder også i § 45 habilitetskrav, som skal opfyldes af bestyrelse og ledelse i en netvirksomhed med 100.000 tilsluttede forbrugere og derudover.

Der er planlagt en analyse som opfølgning på EI-reguleringsudvalgets anbefaling i forhold til ejermæssig unbundling. Det er planlagt, at analysen vil foretages således, at erfaringerne fra anvendelse af reglerne om særskilt identitet vil kunne indgå i analysen.